ภาวะสังคมไทย
ไตรมาสหนึ่ง ปี 2568

9 มิถุนายน 2568	เวลา 09.30 น. ณ ห้องประชุม 521 อาคาร 5 ชั้น 2
	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หน่วย : ร้อยละ

ความเคลื่อนไหวทางสังคม ไตรมาสหนึ่ง ปี 2568

การจ้างงาน

-0.5

อัตราการว่างงาน

0.88

หนี้สินครัวเรือน

+0.2

(Q4/67)

การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง

+64.1

การบริโภคเหล้าและบุหรี่

+1.0

คดีอาญา

+1.2

อุบัติเหตุทางถนน

+0.2

การร้องเรียนของผู้บริโภค

+36.2

ความเคลื่อนไหวทางสังคม

ไตรมาสหนึ่ง ปี 2568

แรงงาน

การจ้างงานไตรมาสหนึ่งปี 2568 หดตัวลงต่อเนื่อง โดยภาคเกษตรกรรมลดลง ขณะที่นอกภาคเกษตรกรรมปรับเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสาขาการขนส่ง/เก็บสินค้า และสาขาโรงแรม/ภัตตาคาร

ภาคเกษตรกรรม
10.6 ล้านคน
3.1%YoY

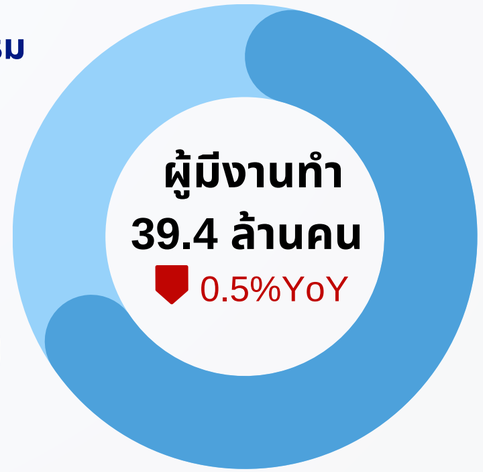

นอกภาคเกษตรกรรม
28.8 ล้านคน
0.5%YoY

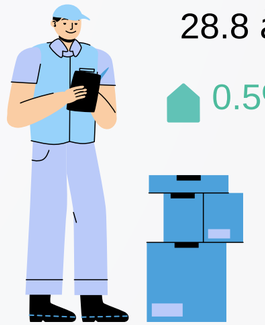

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (LFS)

จำนวนผู้มีงานทำและอัตราการเปลี่ยนแปลง

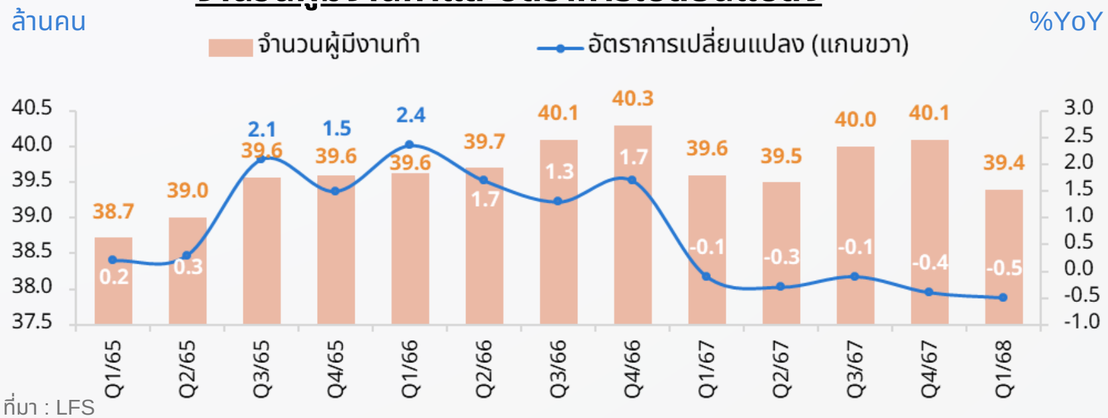

ที่มา : LFS

การผลิต	ก่อสร้าง	ค้าส่ง/ค้าปลีก	โรงแรม/ภัตตาคาร	ขนส่ง/เก็บสินค้า
-0.4%	-5.1%	-3.1%	+3.5%	+4.5%

ชั่วโมงการทำงาน

ชั่วโมงการทำงานของแรงงานลดลง และมีผู้ทำงานล่วงเวลาลดลง รวมทั้งผู้ทำงานต่ำระดับลดลงเช่นกัน

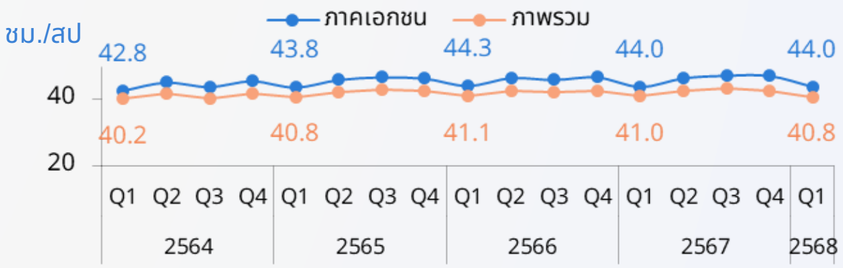

ที่มา : LFS

ผู้ทำงานล่วงเวลา*
5.9 ล้านคน
(-5.0%)

ผู้ทำงานต่ำระดับ**
1.8 แสนคน
(-7.9%)

* ผู้ทำงานล่วงเวลา คือ ผู้มีงานทำที่ทำงานมากกว่า 50 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
** ผู้ทำงานต่ำระดับ คือ ผู้ที่ทำงานต่ำกว่า 35 ชั่วโมง/สัปดาห์ และต้องการทำงานเพิ่ม (นับรวมผู้ที่ทำงาน 0 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ค่าจ้างแรงงาน

ค่าจ้างแรงงานเฉลี่ยของภาคเอกชนเพิ่มขึ้น แต่ค่าจ้างในภาพรวมลดลงเล็กน้อย

ภาพรวม	แรงงานในระบบ*	เอกชน
16,246	15,565	14,273
บาท/คน/เดือน	บาท/คน/เดือน	บาท/คน/เดือน
(-0.8%)	(+3.4%)	(+3.5%)

ที่มา : LFS

*คำนวณจากค่าจ้างของลูกจ้างรัฐบาล ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ และลูกจ้างเอกชน

แรงงาน

ผู้ว่างงาน

จำนวนผู้ว่างงานในภาพรวมลดลง แต่ผู้เสมือนว่างงานเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ขณะที่อัตราการว่างงานในระบบเพิ่มขึ้น

ผู้ว่างงาน
3.6 แสนคน
-12.3%YoY
- เคยทำงาน -19.8%YoY
- ไม่เคยทำงาน -4.5%YoY

อัตราการว่างงานรวม
Q1/2567 1.01
Q4/2567 0.88
0.88 (Q1/2568)

อัตราการว่างงานในระบบ
Q1/2567 1.84
Q4/2567 1.81
1.88 (Q1/2568)

ผู้เสมือนว่างงาน*
4.3 ล้านคน
14.6%YoY

ที่มา : LFS และสำนักงานประกันสังคม

*ผู้ที่ทำงาน 0 – 20 ชั่วโมง/สัปดาห์ ในภาคเกษตรกรรม และ ผู้ที่ทำงาน 0 – 24 ชั่วโมง/สัปดาห์ นอกภาคเกษตรกรรม

ผู้ว่างงานและอัตราการว่างงาน จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด Q1/2568

- ประถมและต่ำกว่า: 56.2 พันคน (0.37%)
- มัธยมปลาย: 61.5 พันคน (0.94%)
- วิชาชีพขั้นสูง: 31.8 พันคน (1.31%)
- มัธยมต้น: 56.0 พันคน (0.76%)
- อาชีวศึกษา: 20.8 พันคน (1.28%)
- อุดมศึกษา: 131.6 พันคน (1.84%)

ผู้ว่างงานระยะยาว ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป
= 6.8 หมื่นคน
14.3%YoY
- 69.8% เป็นกลุ่มอายุ 20 – 29 ปี
- 71.7% ไม่เคยทำงานมาก่อน → 74.3% หางานไม่ได้

ประเด็นด้านแรงงานที่ต้องให้ความสำคัญ

1 การประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจ SMEs

รองรับแรงงานไว้กว่า **12.9** ล้านคน

สัดส่วนของธุรกิจที่มีการนำนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิต

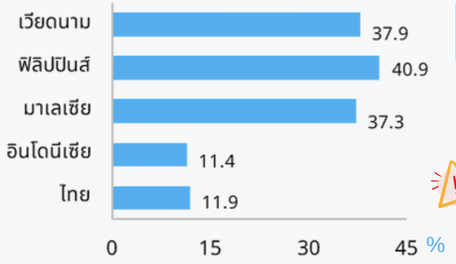

(World Bank, 2025)

ธุรกิจไทยใช้นวัตกรรมน้อยกว่าประเทศเพื่อนบ้าน และมีการลงทุนด้าน R&D ต่ำ

↓

เป็นข้อจำกัดต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ

การเลิกกิจการในปี 2567
- ธุรกิจ SMEs : เกือบ 2.4 หมื่นแห่ง
- โรงงาน 1,234 โรงงาน (SMEs เป็นหลัก) ▶ ส่วนใหญ่อยู่ในภาคการผลิต ที่มีปัญหาด้านความสามารถในการแข่งขัน

ควรส่งเสริมให้ SMEs เข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อเพิ่มโอกาสในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขัน

2 การสร้างหลักประกันกรณีถูกเลิกจ้างให้แก่แรงงาน

พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541
- นายจ้างต้องจ่ายค่าชดเชยตาม
- อายุงานให้แก่ลูกจ้างเมื่อมีการเลิกจ้าง โดยที่ลูกจ้างไม่ได้กระทำผิด

หากนายจ้างไม่จ่าย ลูกจ้างสามารถขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างได้

ช่วงที่ผ่านมา มีลูกจ้างจำนวนมากถูกเลิกจ้างและไม่ได้รับเงินชดเชยตามที่ควรจะเป็น

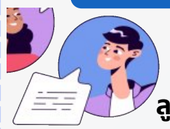

ปี 2563 – 2567
ลูกจ้างขอรับเงินจากกองทุนฯ
21,663 คน

40% ของลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างในช่วงเวลาเดียวกัน

แต่เงินชดเชยจากกองทุนฯ มีเพดานจำกัด และไม่เป็นไปตามสิทธิที่แรงงานพึงได้รับตามกฎหมาย !

ควรมีการศึกษาและกำหนดมาตรการที่ชัดเจน อาทิ การให้มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน การจัดตั้งเป็นกองทุน

3 เด็กจบใหม่อาจเสี่ยงต่อการตกงาน

ผู้บริหาร **89%** มีแนวโน้มเลี่ยงการจ้างงานบัณฑิตจบใหม่ (Hult ร่วมกับ Workplace Intelligence, 2025)

มากกว่าครึ่ง มองว่าเด็กจบใหม่
- ขาดประสบการณ์จริง
- ไม่มีทักษะที่เหมาะสม
- ขาดทักษะการทำงานเป็นทีม
- มีมารยาททางธุรกิจที่ไม่ดีนัก

→
- จ้างฟรีแลนซ์/พนักงานที่เกษียณไปแล้วแทน
- ปล่อยให้ตำแหน่งว่าง

ประกาศรับสมัครงานออนไลน์ มีเพียง **22.3%** ที่**ไม่ต้องการ**ประสบการณ์

ขณะที่**อัตราการว่างงาน**ของกลุ่มอายุน้อยและกลุ่มที่จบระดับอุดมศึกษาสูงที่สุดและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

แรงงานจบใหม่ ควรเตรียมความพร้อม ทั้งทักษะและทัศนคติ

ภาคการศึกษา ต้องเร่งปรับการเรียนการสอน และส่งเสริมการฝึกงาน

หนี้สินครัวเรือน

ไตรมาสสี่ ปี 2567 หนี้สินครัวเรือนขยายตัวชะลอลงต่อเนื่องอยู่ที่ร้อยละ 0.2 หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 88.4 ต่อ GDP ขณะที่คุณภาพสินเชื่อของครัวเรือนปรับตัวลดลง

หนี้สินครัวเรือนขยายตัวชะลอลงในภาพรวม จากมาตรฐานการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินที่เข้มงวด โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ที่ให้สินเชื่อลดลงต่อเนื่อง

ภาพรวมสถานการณ์หนี้ครัวเรือน

ณ สิ้นสุดระยะเวลา	รายปี		รายไตรมาส					
	2564	2565	Q3-66	Q4-66	Q1-67	Q2-67	Q3-67	Q4-67
หนี้สินครัวเรือน (ล้านล้านบาท) /1	15.32	15.92	16.22	16.39	16.37	16.36	16.36	16.42
%YoY	3.8	3.9	3.3	3.0	2.4	1.6	0.8	0.2
%QoQ (ปรับฤดูกาล)	-	-	0.7	0.4	0.4	0.02	0.0	-0.2
Nominal GDP (ล้านล้านบาท) /2	16.2	17.4	17.8	17.9	18.0	18.2	18.4	18.6
สัดส่วนหนี้ต่อ GDP (1/2)	94.6	91.6	90.8	91.3	90.7	89.7	88.9	88.4

* คำนวณจากเงินที่ภาคครัวเรือนกู้ยืม หารด้วยผลรวมของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปี (QGDP) 4 ไตรมาสย้อนหลัง โดยเริ่มนับจากไตรมาสที่อ้างถึง

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ประมวลผลโดย สศช.

อัตราการขยายตัวของหนี้ครัวเรือน จำแนกรายวัตถุประสงค์

ณ สิ้นสุดระยะเวลา (%YoY)	สัดส่วนหนี้ Q4/2567	2566		2567			
		Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
หนี้สินครัวเรือน (รวม)	100.0	3.3	3.0	2.4	1.6	0.8	0.2
เพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์	34.5	4.5	4.0	3.5	3.0	2.5	2.3
เพื่อยานยนต์	9.9	0.2	-0.7	-2.4	-5.8	-7.9	-9.6
เพื่อการประกอบธุรกิจ	17.7	0.7	0.9	1.0	0.1	0.0	-0.3
เพื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคลอื่น	28.3	5.5	5.6	5.0	4.4	3.6	2.6
- สินเชื่อส่วนบุคคล	20.1	3.2	4.1	4.3	4.5	4.6	3.9
- สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้กำกับ	5.3	15.4	13.0	10.4	7.3	4.0	1.4
- สินเชื่อบัตรเครดิต	3.0	4.9	3.5	0.6	-1.1	-3.4	-3.4
สินเชื่ออื่น ๆ*	9.6	1.9	0.3	-0.3	0.1	-1.3	-2.2

* สินเชื่ออื่น ๆ คือ สินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อเพื่อซื้อหลักทรัพย์ และสินเชื่อที่ไม่สามารถจำแนกวัตถุประสงค์ได้

ที่มา : ธปท. ประมวลผลโดย สศช.

ข้อมูลเครดิตบูโร คุณภาพสินเชื่อของครัวเรือนลดลง

มูลค่า สัดส่วน อัตราการขยายตัว และแหล่งที่มาการขยายตัวของ NPLs รายวัตถุประสงค์

ประเภทสินเชื่อ	มูลค่า Q4/67 (ล้านล้านบาท)	สัดส่วน Q4/67 (%)	แหล่งที่มาของการขยายตัวของ NPLs (%)	อัตราการขยายตัว (YoY%) ปี 2567			
				Q1	Q2	Q3	Q4
รวม NPLs	1.22	100.0	14.1	14.9	12.2	14.1	16.4
ที่อยู่อาศัย	0.23	17.23	4.9	18.2	23.2	28.0	29.1
เช่าซื้อรถยนต์	0.27	22.02	4.5	32.0	29.7	22.8	15.9
บัตรเครดิต	0.07	5.83	1.0	14.6	21.5	18.8	13.0
ส่วนบุคคล	0.28	24.79	2.1	11.9	7.7	8.6	9.2
เพื่อการเกษตร	0.04	4.43	-2.2	-28.9	-33.9	-34.1	-14.2
เพื่อการพาณิชย์	0.08	6.47	1.3	13.4	9.7	20.1	19.3
อื่น ๆ	0.25	19.23	2.5	13.5	5.9	12.5	21.9

ที่มา : บริษัท ข้อมูลเครดิตบูโรแห่งชาติ จำกัด

ข้อมูล NPLs ธนาคารพาณิชย์ (Q4/67)

มีมูลค่า **1.74 แสนล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 10.5 (YoY%)** คิดเป็น**สัดส่วนต่อสินเชื่อรวมอยู่ที่ 3.26% ลดลง**จาก 3.28% ของไตรมาสก่อน

สัดส่วน NPLs ต่อสินเชื่อรวมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.94 ของสินเชื่อรวม เพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 4 ติดต่อกัน

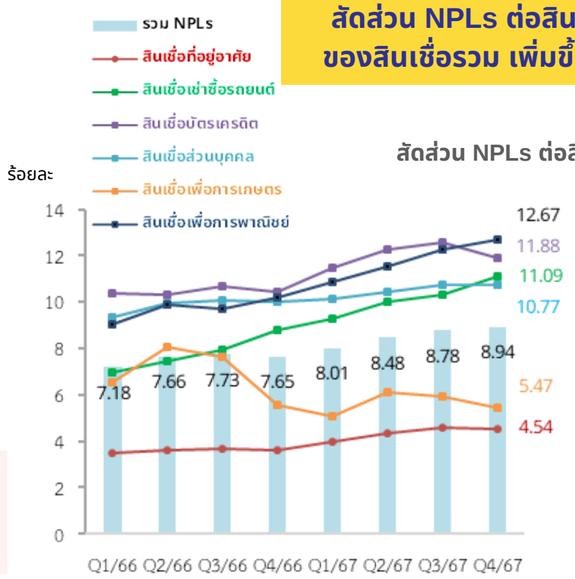

สัดส่วน NPLs ต่อสินเชื่อรวม รายวัตถุประสงค์ (%)

ประเภทสินเชื่อ	สัดส่วน NPLs ต่อสินเชื่อรวม				
	2566	2567			
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
รวม NPLs	7.65	8.01	8.48	8.78	8.94
เพื่อการพาณิชย์	10.17	10.87	11.55	12.20	12.67
บัตรเครดิต	10.46	11.50	12.29	12.58	11.88
เช่าซื้อรถยนต์	8.81	9.30	10.03	10.33	11.09
ส่วนบุคคล	9.99	10.14	10.44	10.77	10.77
เพื่อการเกษตร	5.56	5.08	6.12	5.90	5.47
ที่อยู่อาศัย	3.61	3.98	4.34	4.58	4.54

สินเชื่อที่ค้างชำระ ระหว่าง 30 - 90 วัน (SMLs)

- มีมูลค่า **0.57 ล้านล้านบาท** หรือคิดเป็น**สัดส่วนต่อสินเชื่อรวม 4.17% เพิ่มขึ้น**จาก 3.52% ของไตรมาสก่อน

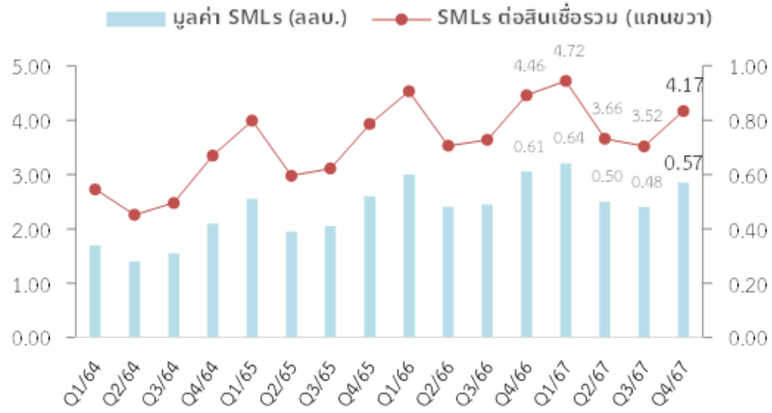

ที่มา : บริษัท ข้อมูลเครดิตบูโรแห่งชาติ จำกัด

ที่มา : บริษัท ข้อมูลเครดิตบูโรแห่งชาติ จำกัด

ประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ

1 คนไทยมีพฤติกรรมการบริโภคแบบติดหรู ซึ่งอาจนำไปสู่การก่อหนี้เกินตัวได้ง่าย

งานวิจัยหัวข้อ “Unstoppable Luxumer”

สาเหตุเกิดจากความต้องการได้รับการยอมรับในสังคมและแสดงฐานะทางสังคม

ที่มา : วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

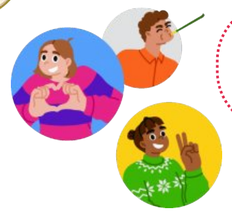

คนไทย 1 ใน 3 นิยมใช้สินค้าหรู (Luxury)

สินค้าที่นิยมซื้อติดหรู

ผู้ชายติดหรูมากกว่า**ผู้หญิง**

1. อุปกรณ์เทคโนโลยี
2. เครื่องแต่งกายและสินค้าแฟชั่น
3. อาหารและเครื่องดื่ม

1. อาหารและเครื่องดื่ม
2. เครื่องสำอาง น้ำหอม สกินแคร์
3. เครื่องแต่งกายและสินค้าแฟชั่น

50% ของผู้มีรสนิยมติดหรู

มีเงินเก็บ < 6 เดือน มีแนวโน้มเข้าสู่วงจรหนี้ง่ายขึ้น

สะท้อนปัญหาการขาดความรู้และการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสม

2 การผลักดันให้สหกรณ์เข้าร่วมเป็นสมาชิกเครดิตบูโร

สหกรณ์ทุกประเภทมีการปล่อยกู้ให้กับสมาชิกมูลค่า 1.3 ล้านล้านบาท

ปัจจุบันสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกเครดิตบูโรมีน้อย

ไตรมาส 3 ปี 2567
หนี้เสียของสหกรณ์ขยายตัวสูงสุดเมื่อเทียบกับลูกหนี้ประเภทอื่น

ส่งผลให้แก้ปัญหาครัวเรือนได้ยาก

สมาชิกหลักของสหกรณ์

ข้าราชการ | เกษตรกร | พนักงานรัฐวิสาหกิจ

- **กรณีตัวอย่างของการเข้าร่วมสมาชิกเครดิตบูโร**

สหกรณ์

1. เข้าร่วมเป็นสมาชิกโดยส่งข้อมูล → NCB National Credit Bureau
2. ประสานข้อมูลไปยังสถาบันการเงินอื่น → สถาบันการเงิน
3. สามารถประเมินสินเชื่อที่เหมาะสม → สมาชิกสหกรณ์เข้าถึงสินเชื่อที่เป็นธรรม

แนวทางการให้ความช่วยเหลือแก่สหกรณ์ที่เป็นสมาชิก NCB

- การให้คำปรึกษาแก่สมาชิกในสหกรณ์
- โครงการช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์กลุ่มเปราะบาง
- การสนับสนุนด้านข้อมูลแก่สหกรณ์

ภาครัฐควรส่งเสริมให้สหกรณ์เข้าร่วมเป็นสมาชิกกับเครดิตบูโร เพื่อให้สามารถบริหารจัดการหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุขภาพและการเจ็บป่วย

ไตรมาสหนึ่ง ปี 2568 การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังโดยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 64.1
จากการเพิ่มขึ้นของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคปอดอักเสบ

จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง (ราย)

โรค	2567				2568	%YOY
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q1/2568
ปอดอักเสบ	96,395	75,975	115,246	110,585	138,418	43.5
ไข้เลือดออก	24,131	17,702	42,328	19,440	7,236	-70.1
มือ เท้า ปาก	15,957	7,847	49,610	16,380	10,684	-33.1
ไข้หวัดใหญ่	121,074	99,895	220,228	209,734	267,952	121.3
บิด	485	373	533	432	506	3.1
หัด	543	136	504	685	389	-35.9
ฉี่หนู	767	732	1,348	1,340	782	1.9
ไข้สมองอักเสบ	316	216	242	193	312	-1.2
อหิวาตกโรค	2	0	0	2	1	-
ไข้กาฬหลังแอ่น	2	2	3	4	2	-
พิษสุนัขบ้า	0	1	2	1	4	-
รวม	**259,672**	**202,879**	**430,044**	**385,795**	**426,286**	**64.1**
อัตราต่อประชากรแสนคน	393.1	307.2	650.8	543.1	645.2	

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2568

ที่มา : รายงานโรคในระบบเฝ้าระวัง 506 กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

สุขภาพจิตของคนไทย ไตรมาสหนึ่ง ปี 2568 พบว่า **ส่วนใหญ่มีปัญหาเสี่ยงซึมเศร้าสูงสุด** ที่ร้อยละ 9.6 โดยเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ที่มีสัดส่วนร้อยละ 8.9

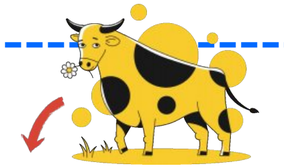

ประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ

1 การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ที่มีผู้ป่วยจำนวนมากขึ้น

JN.1

สถานการณ์โรค COVID-19 ปี 2568
(ตั้งแต่ วันที่ 1 ม.ค. - 26 พ.ค.)

จำนวนผู้ป่วยสะสม 187,038 ราย

จำนวนผู้เสียชีวิต 46 ราย

ส่วนใหญ่ร้อยละ 80 เป็นกลุ่มผู้สูงอายุ และผู้ที่มีโรคประจำตัว

ที่มา : กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข

ประชาชนต้องหมั่นดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง และให้ความสำคัญกับการป้องกันโรค โดยเฉพาะกลุ่มสี่ยง 608 (ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ ฯ) ถ้ามีอาการรุนแรง ควรรีบไปพบแพทย์

2 โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โดยเฉพาะโรคซิฟิลิส และโรคเอชไอวี (HIV) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

สถานการณ์โรคซิฟิลิส

- **ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา** (ปี 2562 - 2567) พบผู้ป่วยโรคซิฟิลิส เพิ่มขึ้นถึง 3 เท่า จากจำนวน 9,101 ราย ในปี 2562 เป็น 27,686 ราย ในปี 2567
- **ปี 2568 เพียง 5 เดือน** (1 ม.ค. - 31 พ.ค.) พบผู้ป่วยแล้ว 12,429 ราย

สถานการณ์การติดเชื้อโรคเอชไอวี (HIV)

- ปี 2567 มีผู้ติดเชื้อสะสม 580,000 ราย
- ปี 2568 คาดว่ามีผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มขึ้น 8,862 ราย

ผู้ป่วยโรคซิฟิลิสและโรค HIV พบมากในกลุ่มเยาวชนอายุ 15 - 24 ปี

ที่มา : กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข

การป้องกันโรคทั้ง 2 โรค

- ใช้ถุงยางอนามัย ทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์
- หลีกเลี่ยงการใช้สารเสพติด และไม่ใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น

3 การเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคไข้ดำแดงในเด็ก

ปี 2568 (1 ม.ค.- 30 เม.ย.) พบผู้ป่วย 3,072 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2567 ถึง 96 เท่า
กลุ่มที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ ได้แก่ **เด็กในวัยเรียน** โดยผู้ป่วยที่พบส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเด็กอายุ 5 -9 ปี พบมากในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ กรุงเทพฯ และเชียงใหม่

การป้องกันโรค

- ดูแลสุขภาพให้แข็งแรง พักผ่อนให้เพียงพอ เลี่ยงสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วย
- สวมหน้ากากอนามัย ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยสบู่หรือแอลกอฮอล์
- หากเด็กป่วยควรแยกจากเด็กปกติ พร้อมทั้งให้หยุดเรียนทันที

จำนวนผู้ป่วยโรคไข้ดำแดง ปี 2563 - 2568
(ราย)

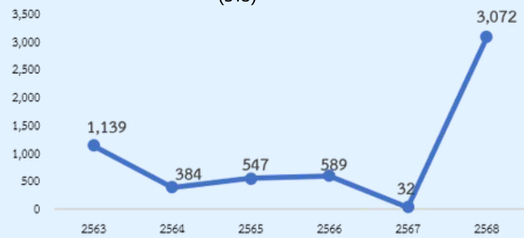

ที่มา : DOS กระทรวงสาธารณสุข

4 การสัมผัสหรือทานเนื้อวัวดิบอาจติดเชื้อแอนแทรกซ์ (Anthrax)

ปี 2568 : (30 เม.ย. - 6 พ.ค.) พบผู้ป่วยโรคแอนแทรกซ์ 4 ราย และมีผู้เสียชีวิต 1 ราย ที่จังหวัดมุกดาหาร เนื่องมาจากการสัมผัสหรือทานเนื้อวัวดิบ ซึ่งปัจจุบันพบพฤติกรรมการบริโภคอาหารดิบเพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก

ที่มา : กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข

ควรมีการป้องกันโรค ดังนี้

- ทานเนื้อสัตว์ที่ผ่านการปรุงสุก ผู้สัมผัสสัตว์โดยเฉพาะโค กระบือ ต้องล้างมือและทำความสะอาดร่างกายทุกครั้ง
- หากพบสัตว์ป่วยตายผิดปกติให้แจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ /สาธารณสุข และหากมีอาการผิดปกติให้รีบพบแพทย์ทันที

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่

ไตรมาสหนึ่งปี 2568 การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0
โดยเป็นการบริโภคแอลกอฮอล์**เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0** และการบริโภคบุหรี่**ลดลงร้อยละ 0.8**

ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ของครัวเรือน

	Q1/66	Q2/66	Q3/66	Q4/66	Q1/67	Q2/67	Q3/67	Q4/67	Q1/68
รวมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ (ล้านบาท)	78,377	70,873	61,604	85,913	82,197	73,703	63,520	89,268	84,192
%YoY	2.4	2.7	3.3	2.9	4.4	1.0	0.8	2.1	1.0
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ล้านบาท)	49,812	41,508	38,151	55,842	54,045	43,834	39,804	58,850	55,757
%YoY	4.1	4.6	4.7	4.9	7.5	3.2	1.8	3.4	2.0
บุหรี่ (ล้านบาท)	28,565	29,365	23,453	30,071	28,152	29,869	23,716	30,418	28,435
%YoY	-0.2	-0.1	1.1	-0.6	-1.1	-1.8	-0.6	-0.7	-0.8

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อัตราการขยายตัวของค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ของครัวเรือน (มูลค่าที่แท้จริง)

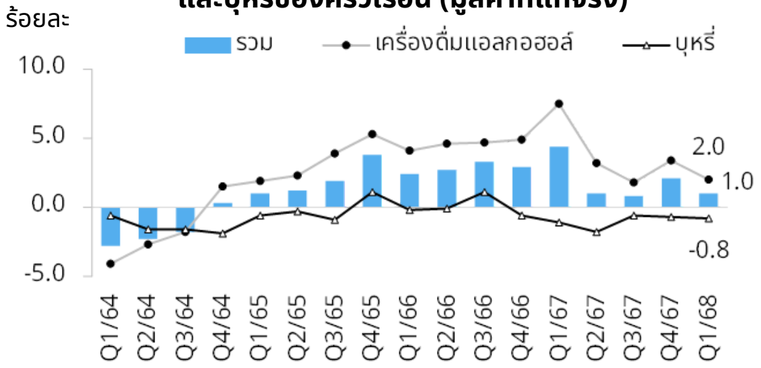

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1 5 จังหวัดคนดื่มหนักและถี่เสี่ยงต่อการเป็นโรค

35.2 % ของคนไทยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คิดเป็น 20.9 ล้านคน

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมดื่มมากที่สุด 58.3 % คือ เบียร์

จังหวัดที่ดื่มแอลกอฮอล์หนัก และบ่อยมากที่สุด

1. บุรีรัมย์
2. ราชบุรี
3. ตาก
4. อ่างทอง
5. อุตรดิตถ์

ซึ่งมีสัดส่วนผู้ดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละจังหวัดมากกว่า 12% โดยดื่มไม่น้อยกว่า 3 - 4 วันต่อสัปดาห์

เกณฑ์การพิจารณาดื่มหนักหรือดื่มมาก

ประเภทเครื่องดื่ม	ปริมาณ
สุราขาว/ยาดองเหล้า/สุราสี	5 เป็ก หรือ ¼ ขวดใหญ่
เบียร์	4 กระป๋อง หรือ 2 ขวดใหญ่
ไวน์/แชมเปญ	1 ขวดใหญ่ หรือ 4 แก้วไวน์
น้ำผลไม้ผสมแอลกอฮอล์/ไวน์คูลเลอร์	4.5 ขวดหรือกระป๋อง และ 6 เหล้าหมัก

โดยงานศึกษาของต่างประเทศ พบว่าดื่มแอลกอฮอล์ที่หนักและมีความถี่ไม่น้อยกว่า 3 วันต่อสัปดาห์ มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นของโรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ และโรคหลอดเลือดสมอง

2 การเพิ่มขึ้นของผู้สูบบุหรี่เป็นประจำที่อายุเฉลี่ยลดลง

ภาพรวมประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป **ปี 2567** มีการสูบบุหรี่เป็นประจำ **จำนวน 9.77 ล้านคน** เพิ่มขึ้นจาก**ปี 2560** ที่มี**จำนวน 9.42 ล้านคน**

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

อายุการเริ่มสูบครั้งแรกของผู้ชาย

ปี 2564 19.1 ปี >>> ปี 2567 18.4 ปี

อายุการเริ่มสูบครั้งแรกของผู้หญิง

ปี 2564 23.3 ปี >>> ปี 2567 20.5 ปี

ชี้ให้เห็นว่าแนวโน้มของผู้สูบหน้าใหม่มีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ

ผลของการสูบบุหรี่เป็นประจำเป็นสาเหตุของโรคไม่ติดต่อ อาทิ โรคมะเร็ง โรคหัวใจ โรคปอด และโรคทางเดินหายใจ อีกทั้ง มีข้อมูลทางวิชาการพบการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จะทำให้เกิดโรค “ปอดทะลุ”

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ไตรมาส 1 ปี 2568

คดีอาญารวม **เพิ่มขึ้น 1.2%**

ผู้ประสบอุบัติเหตุจราจรทางบกรวม **เพิ่มขึ้น 0.2%**

คดีอาญาประเภทยาเสพติด ประทุษร้ายต่อทรัพย์ และ ชีวิต ร่างกาย และเพศ รายไตรมาส ปี 2566 - 2568

ประเภท	ปี 2566				ปี 2567				2568
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
อาญารวม (คดี)	104,031	89,167	90,659	101,800	112,816	113,528	121,522	119,997	114,142
%YoY	2.3	-17.4	-13.2	-9.8	8.4	27.3	34.0	17.9	1.2
ยาเสพติด (คดี)	84,551	70,069	69,204	79,590	90,011	91,207	95,594	96,302	90,302
%YoY	-2.2	-24.0	-20.6	-16.6	6.5	30.2	38.1	21.0	0.3
ประทุษร้ายต่อทรัพย์ (คดี)	14,839	14,308	16,854	17,526	17,624	17,313	20,698	18,736	19,013
%YoY	28.5	19.1	25.7	30.1	18.8	21.0	22.8	6.9	7.9
ชีวิต ร่างกาย และเพศ (คดี)	4641	4790	4601	4684	5,181	5,008	5,230	4,959	4,827
%YoY	25.5	29.6	20.4	18.5	11.6	4.6	13.7	5.9	-6.8

ที่มา : ระบบสารสนเทศสถานีตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ข้อมูล ณ วันที่ 1 เมษายน 2568)

Q1/2568

- ยาเสพติด **+ 0.3%**
- ประทุษร้ายต่อทรัพย์ **+ 7.9%**
- ชีวิต ร่างกาย และเพศ **- 6.8%**

อุบัติเหตุจราจรทางบกสะสม จำแนกตามผู้บาดเจ็บ ผู้เสียชีวิต และผู้ทุพพลภาพ รายไตรมาส ปี 2566 - 2568

ประเภท	ปี 2566				ปี 2567				2568
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
ผู้ประสบภัยรวมสะสม (ราย)	208,616	200,054	196,850	217,308	224,113	203,842	212,613	228,559	224,615
%YoY	-7.4	-11.4	-20.1	-11.1	7.4	1.9	8.0	4.6	0.2
ผู้บาดเจ็บ (ราย)	204,777	196,459	193,668	213,601	220,326	200,352	209,426	224,685	221,269
%YoY	-7.6	-11.6	-20.2	-11.1	7.6	2.0	8.1	4.7	0.4
ผู้เสียชีวิต (ราย)	3,782	3,549	3,133	3,658	3,748	3,448	3,128	3,840	3,301
%YoY	7.7	-0.6	-14.2	-14.6	-1.0	-2.9	-0.3	2.3	-11.9
ผู้ทุพพลภาพ (ราย)	57	46	49	49	39	42	59	34	45
%YoY	119.2	43.8	-7.5	-21.0	-33.3	-8.7	20.4	-32.7	15.4

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (THAI RSC) (ข้อมูล ณ วันที่ 2 เมษายน 2568)

Q1/2568

- ผู้บาดเจ็บ **+ 0.4%**
- ผู้เสียชีวิต **-11.9%**
- ผู้ทุพพลภาพ **+ 15.4%**

ประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ

1 การเสียชีวิตจากการจมน้ำในเด็ก

- เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี เสียชีวิตจากการจมน้ำในช่วง 10 ปี* ทั้งหมด 6,055 ราย
- **33.8% จมน้ำโดยเฉพาะในช่วงมีนาคมถึงพฤษภาคม (เฉลี่ยวันละ 2.3 ราย)** แหล่งที่เกิดเหตุสูงสุด คือ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ซึ่งเกือบทั้งหมดไม่สวมเสื้อชูชีพ (97.3%) และ 65.1% เสียชีวิตทันที
- **ฤดูฝนเป็นอีกช่วงที่มีความเสี่ยงต่อการจมน้ำสูงเช่นกัน** โดยเฉพาะในพื้นที่น้ำท่วมขัง หรือแหล่งน้ำเปิดที่ไม่มีรั้วกั้นหรือป้ายเตือนอันตราย อาทิ คลอง ร่องระบายน้ำ

ที่มา : กระทรวงสาธารณสุข, 2568. หมายเหตุ* : ระหว่างปี 2558 - 2567

2 คนไทยยังคงเสี่ยงตกเป็นเหยื่อถูกหลอกลวงทางออนไลน์สูง

ปี 2567 พบสายโทรศัพท์และ SMS หลอกลวง จำนวน 168 ล้านครั้ง เพิ่มขึ้น 112% จากปี 2566

โดยเฉพาะ SMS หลอกลวง จำนวน 130 ล้านครั้ง เพิ่มขึ้นถึง 123% จาก 58 ล้านครั้ง ในปี 2566

ที่มา : Whoscall, 2568.

สูงสุดในรอบ 5 ปี !

- กระทำโดยการแนบลิงก์ฟิชชิง (Phishing web) ที่มักมีเนื้อหาเกี่ยวกับการแอบอ้างหน่วยงาน อาทิ การชำระค่าทางด่วน โครงการดิจิทัลวอลเล็ต

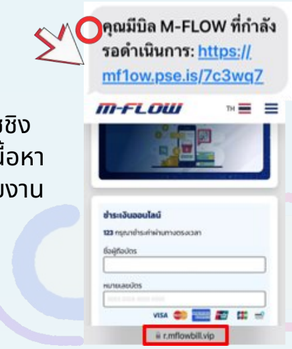

3 การเตรียมพร้อมของระบบการแจ้งเตือนภัยพิบัติ

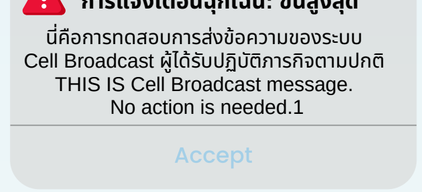

ที่มา : กสทช., 2568.
หมายเหตุ* : ทดสอบเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2568

- ภายหลังทดสอบ* พบข้อจำกัดในเรื่องระบบปฏิบัติการโทรศัพท์ที่ไม่สามารถเข้ากับสัญญาณ CBS ได้ เนื่องจากต้องเป็นระบบปฏิบัติการ Android เวอร์ชัน 11 ขึ้นไป และ iOS เวอร์ชัน 18 ขึ้นไปเท่านั้น ขณะที่ผู้ใช้บริการเครือข่าย 2G และ 3G จะได้รับการแจ้งเตือนผ่านระบบ SMS แทน
- หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องเร่งผลักดันการพัฒนาและขยายระบบ CBS ให้ครอบคลุมต่อเนื่อง

คุ้มครองผู้บริโภค

ไตรมาสหนึ่ง ปี 2568 การร้องเรียนเกี่ยวกับผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.2 โดยเป็นผลมาจาก การร้องเรียนด้านสินค้าและบริการ ของ สคบ. ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.2

ประเด็นร้องเรียนรายไตรมาส

สคบ.

: **43.1 %** ของการร้องเรียนด้านสินค้าและบริการ คือ สินค้าออนไลน์

สำนักงาน กสทช.

: **41.9 %** ของประเด็นร้องเรียนด้านโทรคมนาคม คือ ปัญหาคุณภาพสัญญาณ

เรื่องร้องเรียน	2566					2567					2568	
	Q1	Q2	Q3	Q4	รวม	Q1	Q2	Q3	Q4	รวม	Q1	%YoY
สคบ.	12,631	7,504	6,305	5,724	32,164	5,786	5,517	6,894	7,211	25,408	8,052	39.2
ด้านโฆษณา	2,474	330	360	470	3,634	807	397	742	648	2,594	788	-2.4
ด้านสัญญา	477	561	455	431	1,924	467	420	686	599	2,172	625	33.8
ด้านขายตรงและตลาดแบบตรง	741	513	588	536	2,378	609	600	711	873	2,793	1,418	132.8
ด้านฉลาก	793	508	474	646	2,421	584	533	886	857	2,860	911	56.0
เรื่องอื่น ๆ[1]	8,146	5,592	4,428	3,641	21,807	3,319	3,567	3,869	4,234	14,989	4,310	29.9
สำนักงาน กสทช.	474	371	161	451	1,593	414	340	310	395	1,459	394	-4.8
โทรศัพท์เคลื่อนที่	318	236	131	298	1,013	335	228	215	308	1,086	303	-9.6
อินเทอร์เน็ต	149	132	2	144	556	74	108	91	84	357	89	20.3
สถานีวิทยุคมนาคม/เสาสัญญาณ	3	2	3	7	14	5	4	2	2	13	1	-80.0
โทรศัพท์ประจำที่	4	1	297	2	10	-	0	2	1	3	1	N/A
รวม	13,105	7,875	6,602	6,175	33,757	6,200	5,857	7,204	7,606	26,867	8,446	36.2

หมายเหตุ : เรื่องอื่น ๆ จำแนกตามแหล่งที่มา ประกอบด้วย ข้อมูลเรื่องร้องเรียนจากศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ของผู้บริโภค สคบ. ส่วนภูมิภาค และศูนย์ปฏิบัติการพิเศษ สคบ.

ที่มา : สคบ. และสำนักงาน กสทช.

ประเด็นที่ต้องติดตามและให้ความสำคัญ

1 การใช้ AI ในการสร้างรูปภาพเพื่อการโฆษณาสินค้า/บริการ ซึ่งอาจเป็นการโฆษณาเท็จ/เกินจริง และละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ปี 2567 : การใช้ AI สร้างรูปภาพเพื่อการโฆษณา 52% (+1.4 เท่า) อาทิ ภาพเมนูอาหารในแอปพลิเคชันเดลิเวอรี่ ภาพบุคคลมีชื่อเสียง/บุคลากรเฉพาะด้านในสาขาต่าง ๆ ในร้านค้าออนไลน์

- **67%** ของผู้บริโภคแยกภาพ AI ได้ยาก
- **20%** ของผู้บริโภคแยกแยะไม่ได้เลย

+อาจตกเป็นเหยื่อมิจฉาชีพได้ง่ายขึ้น

ที่มา : Hootsuite, 2024

ควรมีมาตรการกำกับดูแลการใช้งาน อาทิ

- การกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับการใช้ AI ในการผลิตสื่อโฆษณา
- การตรวจสอบ/เฝ้าระวังอย่างเข้มงวด

2 เพจจองที่พักปลอมระบาดบนแพลตฟอร์มออนไลน์ โดยเฉพาะในช่วงเทศกาล จึงอาจมีความเสี่ยงที่จะถูกมิจฉาชีพหลอกลวง

WARNING มิจฉาชีพมีการใช้**กลยุทธ์การหลอกลวง**ที่มีความแนบเนียนและน่าเชื่อถือมากขึ้น อาทิ

- การสร้างเว็บไซต์/เพจที่พักปลอมที่ดูน่าเชื่อถือ
- การเสนอโปรโมชันที่ราคาถูกเกินจริง + หน้าม้ารีวิว
- การแอบอ้างหลอกส่ง OTP เพื่อดูดเงินผ่านบัตรเครดิต

Follow

ประชาชนตกเป็นเหยื่อจำนวนมาก

ควรมีการร่วมมือกับแพลตฟอร์มเพื่อตรวจสอบ/สกัดกั้น ทั้งนี้ประชาชนควรเพิ่มความระมัดระวังโดยเลือกจองผ่านช่องทางทางการ หลีกเลี่ยงการโอนเงินเข้าบัญชีบุคคลโดยตรง

3 ค่าบริการโรงพยาบาลเอกชนที่แพงเกินความเหมาะสม และไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค

ปี 2568 : พบราคายา/เวชภัณฑ์ในโรงพยาบาลเอกชนสูงเกินจริง อาทิ

น้ำเกลือ 1,000 ml. มีราคาสูงถึง 919 บาท (สูงกว่าราคาตลาด ≈ 20.4 เท่า)

ยาฆ่าเชื้อ 250 mg. มีราคาสูงถึง 2,500 บาท (สูงกว่าราคาตลาด ≈ 64.5 เท่า)

ที่มา : สภาองค์กรของผู้บริโภค และ dmsic.moph.go.th

ควรมีการทบทวนมาตรการกำกับดูแลค่ารักษาพยาบาลที่แพงเกินจริง ตลอดจนอาจมีการกำหนดกรอบราคากลางที่เป็นธรรม

สถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญ

ไตรมาสหนึ่ง
ปี 2568

1 ช่องว่าง Soft Skills ในตลาดแรงงานไทย

Soft Skills คือ ทักษะทางสังคมที่ช่วยเสริมความสำเร็จในการทำงานซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิสัมพันธ์ บุคลิกภาพ ทัศนคติ ความคิดสร้างสรรค์ อาทิ การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร ความยืดหยุ่น การจัดการความขัดแย้ง การคิดอย่างเป็นระบบ ความฉลาดทางอารมณ์

ปี 2562 พบว่า **92%** **ขององค์กรทั่วโลกให้ความสำคัญกับ Soft Skills** เทียบเท่าหรือมากกว่า Hard Skills

ที่มา : ผลสำรวจของ Linkedin

World Economic Forum ระบุว่า 39% ของทักษะแรงงานจะเปลี่ยนแปลงไปภายในปี 2573

สัดส่วนของทักษะแรงงานที่จะล้าสมัยภายในปีอีก 5 ปีข้างหน้า
(ปี 2568 - 2573)

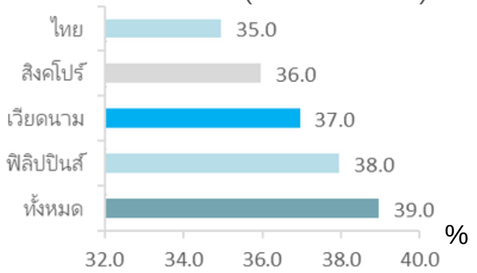

ที่มา : Future of Jobs Report 2025 (WEF)

Soft Skill กลายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับแรงงานในยุคใหม่ ที่ต้องพัฒนาควบคู่ไปกับ Hard Skills ที่รวดเร็วและมีความซับซ้อนมากขึ้น

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ร่วมกับ บริษัท ศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ จำกัด (SAB) จึงได้ดำเนินการสำรวจ **"ช่องว่างของ Soft Skills ระหว่างทักษะสำคัญที่สถานประกอบการต้องการกับทักษะของแรงงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงแรงงานในอนาคต"**

ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มนักศึกษา
(จำนวน 804 คน)
อายุเฉลี่ย 21 ปี (GEN Z)

เพศ
33.3% | 60.4% | 6.3%

สายการเรียน
สายสังคม **66.0%** | สายวิทย์ **34.0%**

Soft Skills ที่ให้ความสำคัญ
มนุษยสัมพันธ์ | ความคิดสร้างสรรค์ | ความยืดหยุ่น

กลุ่มปฏิบัติงาน
(จำนวน 1,934 คน)
อายุเฉลี่ย 33 ปี (GEN Y)

เพศ
40.6% | 60.4% | 0.8%

ระดับการศึกษา
ปวช ถึง ปวส 59.9% | ปริญญาตรี 39.3% | สูงกว่าปริญญาตรี 0.8%

Soft Skills ที่ให้ความสำคัญ
การบริการและเอาใจใส่ลูกค้า | การทำงานเป็นทีม | การทำงานแบบมืออาชีพ

กลุ่มผู้บริหาร
(จำนวน 395 คน)
อายุเฉลี่ย 45 ปี (GEN Y)

เพศ
40.5% | 58.0% | 0.8%

ประเภทธุรกิจ
ขายส่งและขายปลีก 33.6% | การผลิต 32.7% | สุขภาพ 10.6%

Soft Skills ที่ให้ความสำคัญ
การทำงานเป็นทีม | การบริการและเอาใจใส่ลูกค้า | การสื่อสาร

ผลการศึกษา

ผลการสำรวจ พบว่า กลุ่มแรงงาน และกลุ่มนักศึกษาให้ความสำคัญกับ Soft Skills เป็นอย่างมาก

กลุ่มนักศึกษา
ให้คะแนนตนเองในแต่ละทักษะอยู่ระหว่าง 6.4 - 8.5 คะแนน

กลุ่มแรงงาน
ให้คะแนนตนเองในแต่ละทักษะอยู่ระหว่าง 7.0 - 8.0 คะแนน

ผู้ประกอบการ
65% ของผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับ Soft Skills และใช้เป็นหนึ่งในเงื่อนไขในการคัดเลือกบุคลากร

อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์ลักษณะ Soft Skills ของคนไทย กลับพบว่า **ยังมีข้อจำกัดหรือปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงานทั้งในด้านความสอดคล้องของความต้องการของผู้ประกอบการ**

ข้อค้นพบ

1 ประเภท Soft Skills ที่แรงงานไทยให้ความสำคัญยังไม่สอดคล้องกับทิศทางของตลาดแรงงานโลก

ลำดับการให้ความสำคัญของ Soft Skills

World Economic Forum

1. การคิดวิเคราะห์
2. ความยืดหยุ่น/ความคล่องตัว
3. ความเป็นผู้นำ/อิทธิพลทางสังคม

แรงงานไทย

1. การบริการและเอาใจใส่ลูกค้า
2. การทำงานเป็นทีม
3. การทำงานแบบมืออาชีพ

2 นักศึกษาและแรงงานเกือบ 1 ใน 3 ยังเข้าใจทักษะ Soft Skills ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ

ระดับความเข้าใจ Soft Skills ของกลุ่มนักศึกษาต่อทักษะที่สถานการประกอบการต้องการ

	สายวิทย์	สายสังคม
ภาคบริการ	29.9% เข้าใจค่อนข้างต่ำ	29.1% เข้าใจค่อนข้างต่ำ
ภาคการค้า	27.8% เข้าใจค่อนข้างต่ำ	27.5% เข้าใจค่อนข้างต่ำ
ภาคการผลิต	31.3% เข้าใจค่อนข้างต่ำ	30.7% เข้าใจค่อนข้างต่ำ

3 สถานประกอบการกว่า 1 ใน 3 ไม่มีการจัดกิจกรรมพัฒนา Soft Skills ให้กับแรงงาน และการเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัยยังมีการพัฒนา Soft Skills น้อย

บทบาทสถานประกอบการ

37.7% ของตัวแทนสถานประกอบการ ระบุว่าไม่มีการจัดกิจกรรมพัฒนาให้แรงงานเลย

บทบาทสถาบันการศึกษา

57.4% ของนักศึกษา ระบุว่าการเรียนการสอนในปัจจุบันช่วยพัฒนา Soft Skills ได้ **น้อย - ปานกลาง**

→ **ส่วนหนึ่งเกิดจากการเรียนการสอนที่เน้นการบรรยายเป็นหลัก**

4 ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและภาคเอกชนในการพัฒนาทักษะ Soft Skills ยังมีจำนวนน้อย

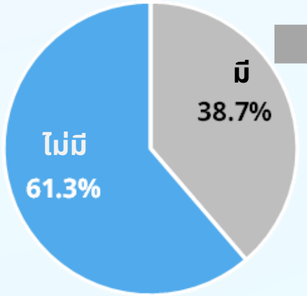

สัดส่วนความร่วมมือ 38.7 % จำแนกออกเป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ร้อยละ
เปิดรับนักศึกษาฝึกงาน	87.6
เป็นวิทยากร/ผู้บรรยายในการอบรมสัมมนาที่เกี่ยวข้อง	20.9
เป็นที่ปรึกษา/ให้คำแนะนำ	13.7
เป็นวิทยากรรับเชิญในชั้นเรียน	9.2
อื่น ๆ	2.0

5 กลุ่มนักศึกษาและกลุ่มแรงงานส่วนใหญ่เรียนรู้ Soft Skills ด้วยตนเอง ซึ่งอาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ทักษะไม่ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ

50.5% ของนักศึกษา

ช่องทางการฝึก Soft Skills หลัก

ระบุว่า ตนเรียนรู้ Soft Skills ด้วยตัวเองเป็นหลัก

32.7% ของแรงงาน

- โดย **66.0%** ของแรงงาน **ต้องการให้รัฐสนับสนุนการฝึกอบรมเป็นประจำต่อเนื่อง**

ข้อค้นพบข้างต้นชี้ให้เห็นถึงอุปสรรค และข้อจำกัดในการพัฒนา Soft Skills ของไทยที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการในอนาคต

กรณีตัวอย่างต่างประเทศ

สิงคโปร์

มีการจัดตั้งหน่วยงาน SkillsFuture Singapore มีบทบาทเฉพาะในการส่งเสริม Soft Skills ครอบคลุมทุกช่วงวัยผ่านหลักสูตรการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เกาหลีใต้

มีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้สิทธิแก่แรงงานทุกกลุ่ม ได้รับการฝึกอบรมทักษะครอบคลุมทั้ง Hard Skills และ Soft Skills

แคนาดา

มีนโยบายสนับสนุนการอบรมระยะสั้นและสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ประกอบการ พร้อมทั้งการจัดตั้งศูนย์ทักษะแห่งอนาคตเพื่อศึกษาความเสี่ยงและแนวโน้มผลกระทบ

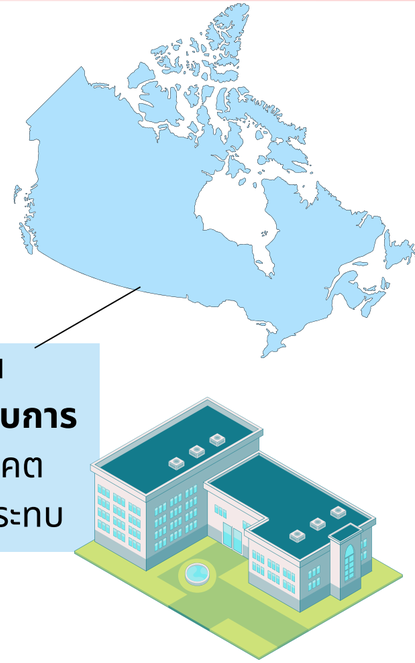

แนวทางของไทย

1. **ต้องกำหนดแนวทางการพัฒนา Soft Skills อย่างเป็นระบบ ควบคู่ไปกับการวางกลไกสนับสนุนที่ครอบคลุมและยั่งยืน** เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มแรงงานและกลุ่มเยาวชนที่กำลังเข้าสู่ตลาดแรงงานสามารถเสริมสร้างและยกระดับทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานได้อย่างทั่วถึง โดยบูรณาการระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และแรงงาน ในการวางแนวทางการพัฒนา Soft Skills ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. **การส่งเสริม และสร้างการรับรู้แก่ผู้ประกอบการและผู้ปฏิบัติงาน ในมาตรการ Reskill และ Upskill ที่มีอยู่แล้ว** เช่น โครงการอบรมของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ซึ่งมีหลักสูตรด้าน Soft Skills ให้เลือกมากกว่า 100 หลักสูตร การอบรมผ่านแพลตฟอร์ม ThaiMOOC หรือการฝึกทักษะผ่านระบบเรียนออนไลน์ของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นระบบแนะแนวการพัฒนา Soft Skills ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

3. **สถาบันการศึกษาควรมีการจัดอบรมพัฒนาทักษะ Soft Skills อย่างต่อเนื่อง** รวมทั้ง พัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรการเรียน หรืออบรมเกี่ยวกับ Soft Skills ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการทั้งในและต่างประเทศ

2 OTT : บริการสื่อสมัยใหม่ควรต้องกำกับดูแลอย่างไร ?

การให้บริการคอนเทนต์ผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ต (Over the Top : OTT) กลายเป็นบริการสื่อกระแสหลักที่เข้ามามีบทบาททดแทนการรับชมคอนเทนต์ดั้งเดิมจากสื่อโทรทัศน์ เนื่องจากสามารถตอบโจทย์พฤติกรรมของผู้บริโภคในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นความสะดวกในการเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ รวมถึงการมีทางเลือกที่หลากหลายทั้งในด้านเนื้อหา รูปแบบการใช้งาน และระดับราคา

ปี 2565

≈ **1 ใน 3** ของคนไทย (≈**26 ล้านคน**) เลือกใช้บริการรับชมสื่อผ่านแพลตฟอร์ม OTT

- ใช้เวลารวมกันสูงถึง **1.4 พันล้านชั่วโมง/เดือน**
- ≈ **92%** ใช้บริการ **> 1 แพลตฟอร์มขึ้นไป**

ที่มา : รายงาน THE FUTURE OF TV

1 ใน 3 ของกิจกรรมออนไลน์ยอดนิยม คือ **การรับชมสื่อจากบริการ OTT** ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

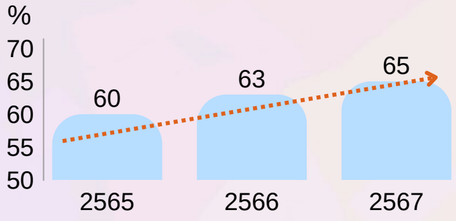

โดยเฉพาะแพลตฟอร์มจากต่างประเทศ

ที่มา : รายงาน Nielsen Consumer Media View 2024

มูลค่าการตลาด OTT ในไทยเพิ่มสูงขึ้น

ปี 2567		ปี 2571
821.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	+ 28.9%	1,059.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา : Statista, 2567

นอกจากนี้ ยังส่งผลดีต่อเป้าหมายการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล/ซอฟต์พาวเวอร์ของประเทศ >> **การขยายฐานการสนับสนุนธุรกิจคอนเทนต์และดิจิทัลคอนเทนต์ไปยังตลาดต่างประเทศ** ทั้งในด้านภาพยนต์ ซีรีส์ และรายการบันเทิงต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม แม้บริการ OTT จะมีบทบาทในการส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ แต่การที่ไทยยังขาดการควบคุมดูแลบริการ OTT ที่ชัดเจน ส่งผลให้บริการ OTT ในไทยตกอยู่ในสภาวะสุญญากาศทั้งนิยามและสถานะทางกฎหมาย และนำมาซึ่งปัญหาตามมาในหลายด้าน โดยเฉพาะในกลุ่มบริการสตรีมมิ่ง ดังนี้

1 ผู้บริโภคเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและอันตรายได้ง่าย

54% ของเด็กและเยาวชนเคยพบเห็นสื่อลามกอนาจารบนแพลตฟอร์มออนไลน์

- แต่ละแพลตฟอร์ม OTT มีการจัดระดับความเหมาะสมของเนื้อหาตามช่วงอายุ และระบบการแสดงคำเตือนที่แตกต่างกัน

อาจสร้างความสับสนในการรับรู้และความเสี่ยงต่อการเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน

2 การละเมิดเนื้อหาลิขสิทธิ์ที่เพิ่มขึ้น

โดยเฉพาะแพลตฟอร์มที่อนุญาตให้ผู้ใช้งานสามารถสร้างเนื้อหา เผยแพร่ และส่งต่อคอนเทนต์ได้อย่างอิสระ

การละเมิดลิขสิทธิ์ในอุตสาหกรรมสื่อภาพยนตร์/บันเทิง

ปี 2566	ปี 2567
: 39%	: 61%

อาจสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจสูงถึง **10,000 ล้านบาท/ปี**

ที่มา : รายงาน “Streaming Piracy Overview Final - 29.05.24”

3 ผู้ประกอบการ OTT สามารถอาศัยช่องว่างของกฎหมายเอาเปรียบผู้บริโภค

โดยเฉพาะ**การแทรกโฆษณาในบริการ OTT** ประเภทสตรีมมิ่ง อาทิ

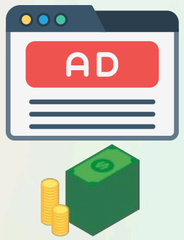

- **การนำเอาช่องรายการทีวีดิจิทัลของผู้ได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. ไปเผยแพร่บนแพลตฟอร์ม OTT** โดยมีการหารายได้เพิ่มเติมจากการแทรกโฆษณาในบริการ
- **การแทรกโฆษณาในแพ็กเกจแบบเสียค่าสมาชิก** โดยไม่ได้มีการแจ้งให้ผู้ใช้งานทราบอย่างชัดเจน ตลอดจนมีการให้ข้อมูลสำคัญไม่ครบถ้วนที่อาจทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดในสาระสำคัญ

แนวทางในการกำกับดูแลและส่งเสริมบริการ OTT ในต่างประเทศ

1 การออกกฎหมายกำกับดูแลบริการ OTT เป็นการเฉพาะ

โดยครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดคำนิยาม ขอบเขตของประเภทบริการ หน่วยงานที่กำกับ และบทลงโทษ อาทิ

สิงคโปร์ : Broadcasting Act 1994 กำหนดให้ OTT เป็นบริการแพร่ภาพกระจายเสียง (ออนดีมานด์และถ่ายทอดสด) ซึ่งกำกับดูแลผู้ให้บริการในประเทศทั้งหมด

เกาหลีใต้ : Telecommunications Business Act ระบุว่า OTT เป็นบริการโทรคมนาคมแบบเพิ่มมูลค่า (ออนดีมานด์ ถ่ายทอดสด และแพลตฟอร์มวิดีโอ) ที่มีการให้บริการในประเทศ

มาเลเซีย : พ.ร.บ. การสื่อสารและมัลติมีเดีย พ.ศ. 2541 ระบุประเภท OTT ที่เข้าข่ายต้องกำกับ คือ บริการส่งข้อความผ่านอินเทอร์เน็ตและบริการโซเชียลมีเดีย แต่ไม่รวมถึงบริการ OTT แบบออนดีมานด์

2 ประเทศส่วนใหญ่เน้นดึงผู้ให้บริการ OTT เข้าสู่ระบบ

เพื่อให้สามารถกำกับดูแลในด้านเนื้อหา การโฆษณา การส่งเสริมสนับสนุน โดยดำเนินการได้ใน 2 รูปแบบ คือ

ระบบแจ้งประกอบกิจการ

: อาทิ **อังกฤษ เดนมาร์ก และเกาหลีใต้** กำหนดให้ผู้ให้บริการ OTT จะต้องมีการแจ้งข้อมูลก่อน ระหว่าง และหลังการยุติการดำเนินกิจการต่อหน่วยงานกำกับดูแล และเพื่อให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงข้อมูลของผู้ให้บริการได้โดยง่าย

ระบบใบอนุญาต

: อาทิ **สิงคโปร์ และมาเลเซีย** มีการให้ใบอนุญาตกับผู้ให้บริการ OTT เพื่อให้หน่วยงานกำกับดูแลสามารถพิจารณา ตรวจสอบ และกำกับผู้ให้บริการ

3 การกำกับเนื้อหาและการโฆษณาและการคุ้มครองลิขสิทธิ์

ด้านเนื้อหา/การโฆษณา

สหภาพยุโรป : มีกฎหมาย Audiovisual and Media Services Directive (AVMSD) ในการกำกับดูแล OTT ด้านเนื้อหาและการโฆษณาเป็นหลัก อาทิ

- ห้ามเผยแพร่เนื้อหาที่ก่อให้เกิดความเกลียดชัง
- ห้ามทำการตลาดแฝงในรายการข่าว/เด็ก
- มาตรการคุ้มครองผู้เยาว์และช่วยเหลือผู้พิการ
- กำหนดระยะเวลาโฆษณา

ด้านการคุ้มครองลิขสิทธิ์

อังกฤษ : การนำเนื้อหาจากสถานีโทรทัศน์มาเผยแพร่บนแพลตฟอร์ม OTT + โฆษณา สามารถทำได้หากมีข้อตกลงกับเจ้าของลิขสิทธิ์

สิงคโปร์ : ปรับปรุงกฎหมายลิขสิทธิ์ โดยเพิ่มความรับผิดต่อการสตรีมเนื้อหาที่ละเมิด และยกระดับร่วมมือกับผู้ให้บริการ OTT/อินเทอร์เน็ต

4 มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและส่งออกคอนเทนต์

สหภาพยุโรป

- **กำหนดให้แพลตฟอร์ม OTT จะต้องมีเนื้อหาที่ผลิตในสหภาพยุโรป**ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30
- **การส่งเสริมความร่วมมือและการลงทุน**กับแพลตฟอร์ม OTT

เกาหลีใต้

- **จัดตั้งคณะกรรมการส่งออกเนื้อหา OTT โดยเฉพาะ** ที่เรียกว่า OTT Content Global Co-Prosperity Committee
- **การสนับสนุน Local Content** และการลดต้นทุนการผลิตเนื้อหาผ่านระบบภาษี

แนวทางการจัดการสำหรับประเทศไทยในระยะถัดไป

1 การเร่งรัดให้มีแนวทางในการกำกับดูแลบริการ OTT ให้ชัดเจน

ตั้งแต่การกำหนดคำนิยาม ขอบเขต หน่วยงานที่รับผิดชอบ และรูปแบบการกำกับดูแล รวมทั้งการขึ้นทะเบียน ติดตาม และกำหนดมาตรการสนับสนุนในระยะถัดไป

2 การกำหนดเงื่อนไขการกำกับดูแลด้านเนื้อหาและการให้บริการให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ทั้งผู้ประกอบการไทยและผู้ประกอบการต่างประเทศ ตลอดจนมีการสร้างการรับรู้และความเข้าใจร่วมกันระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการถึงเงื่อนไขและสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้ามาอยู่ในระบบ

3 การเตรียมความพร้อมของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ

อาทิ กสทช. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในมิติด้านอำนาจหน้าที่ งบประมาณ บุคลากร และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับ**การบูรณาการบทบาทความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน** เพื่อให้สามารถกำกับ/ส่งเสริมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3 การเฝ้าระวังและรับมือกับชนิดพันธุ์ต่างถิ่น (Alien Species)

Alien Species

ประเทศไทย

องค์การสหประชาชาติ (UNEP) ในปี 2566 ระบุว่า ตั้งแต่ปี 2513 ทั่วโลกประสบปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการรุกรานของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นมากกว่า 37,000 ชนิดพันธุ์ ซึ่งในจำนวนนี้ 3,500 ชนิด จัดอยู่ในกลุ่มรุกราน (Invasive Alien Species)

ที่มา : Invasive Alien Species Report, 2566.

92%	8%
ต้นทุนความเสียหายที่เกิดกับระบบนิเวศและคุณภาพชีวิตของผู้คน	ค่าใช้จ่ายในการจัดการและการควบคุม

ส่งผลทำให้พืชและสัตว์ท้องถิ่น 60% ทั่วโลกต้องสูญพันธุ์

ภายในปี 2593 คาดว่าภูมิภาคทั่วโลกอาจมีชนิดพันธุ์ต่างถิ่นเพิ่มขึ้นถึง 1 ใน 3

ผลกระทบทางเศรษฐกิจโลก

สูญเสียต้นทุนทางเศรษฐกิจกว่า 423 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ/ปี ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 4 เท่าในทุก ๆ 10 ปี นับตั้งแต่ปี 2513

ที่มา : IPBES, 2566.

ไทยขึ้นทะเบียนรายการ* ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานแล้ว และมีแนวโน้มรุกรานรวมกัน 196 ชนิด

ซึ่งในจำนวนนี้ 23 ชนิด ถูกจัดลำดับให้เป็นชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีความสำคัญสูง

*มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 ก.พ. 2561 เรื่อง มาตรการป้องกัน ควบคุม และกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่น

ตัวอย่างการรุกรานของ "ปลาหมอคางดำ"

ที่มา : AMARINTV, 2567.

ปี 2553 → ปี 2555 → ปัจจุบัน

ปลาหมอคางดำ
(ความสำคัญสูงลำดับ 1)

การเข้าสู่ประเทศไทย
การปรับปรุงพันธุ์เพื่อใช้เป็นปลาเศรษฐกิจ

↓

การหลุดรอดออกสู่ธรรมชาติ
หลุดรอดจากฟาร์ม

↓

พื้นที่แพร่ระบาด

- สมุทรสงคราม
- สมุทรสาคร
- เพชรบุรี
- ชุมพร
- ระนอง
- จังหวัดอื่น ๆ

ผลกระทบทางเศรษฐกิจไทย

การประเมินของวิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ปี 2563 พบว่า

มูลค่าความเสียหายในตำบลแพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม เพียงตำบลเดียว **สูงถึง 131.96 ล้านบาท/ปี**

ภาพรวมของผลกระทบ จากการประเมินโดย InvaCost ในปี 2560 พบ

ต้นทุนทางเศรษฐกิจมูลค่า **รวมอยู่ที่ 5,175.79 ล้านดอลลาร์สหรัฐ** (≈1.7 แสนล้านบาท)

“การรุกรานของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น (Alien Species) ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และอาจทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นหากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างยั่งยืน”

สาเหตุการแพร่ระบาด : การเข้ามาทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา เช่น การนำเข้ามาเพื่อวิจัยทางการเกษตร การติดมากับยานพาหนะขนส่ง การนำเข้ามาเป็นสัตว์เลี้ยง หรือการนำเข้าจากหน่วยงานรัฐเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์อื่น

ข้างต้นชี้ให้เห็นถึงการขาดการกำกับควบคุมดูแลที่เหมาะสมและไม่มีการศึกษาที่ชัดเจน ในขณะที่ไทยยังไม่มีกฎหมายที่ว่าด้วยการป้องกัน ควบคุม หรือกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่นโดยเฉพาะ **มีเพียงการควบคุมอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ**

1 **กลุ่มสัตว์** มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ
- พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562
- พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558
- พ.ร.บ. ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557
- พ.ร.ก. การประมง พ.ศ. 2558

2 **กลุ่มพืช** มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ
- พ.ร.บ. พันธุ์พืช พ.ศ. 2535
- พ.ร.บ. กักพืช พ.ศ. 2551
- พ.ร.บ. คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ช่องว่างในการบังคับใช้กฎหมาย

1. **การขาดการประเมินความเสี่ยงต่อการรุกรานระบบนิเวศก่อนอนุญาตให้นำเข้า*** โดยการนำเข้ามีเพียงมาตรการการตรวจกักกัน ที่เน้นไปที่การป้องกันและควบคุมโรคระบาด

2. **การกำหนดสัตว์ชนิดอื่นในประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์** ยังไม่ครอบคลุมถึงสัตว์ต่างถิ่นรุกรานและมีแนวโน้มรุกรานชนิดอื่น ๆ ซึ่งอาจนำไปสู่การแพร่กระจาย และการดำเนินงานกำจัดหรือทำลายเป็นไปด้วยความยากลำบาก

3. **การขาดระบบการตรวจสอบการกำจัดสัตว์ต่างถิ่น** โดยการกำจัดจะให้ผู้ครอบครองหรือเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการ*** ซึ่งในกรณีที่ผู้ครอบครองกำจัดด้วยตนเองอาจเกิดความบกพร่อง เช่น การกำจัดไม่ถูกวิธีทำให้หลุดรอดและแพร่พันธุ์สู่ธรรมชาติ หรืออาจเกิดการแพร่กระจายของโรคจากการกำจัดที่ไม่ถูกสุขลักษณะ นอกจากนี้ ยังไม่มีระบบติดตามผลหลังการกำจัด เช่น การรายงานจำนวนที่กำจัดได้ หรือการเฝ้าระวังการกลับมาของชนิดพันธุ์ดังกล่าวในพื้นที่เดิม

หมายเหตุ : * กฎกระทรวงการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ พ.ศ. 2563 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 วรรคหนึ่ง และมาตรา 32 (2) แห่ง พ.ร.บ.โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558
** ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดสัตว์ชนิดอื่นตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558
*** พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 มาตรา 32 พนักงานเจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบของอธิบดีอาจมีคำสั่งให้ผู้ครอบครองซึ่งสัตว์ป่าอันตรายหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวกำจัดหรือทำลายสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่านั้น หรือส่งมอบสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่านั้นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อกำจัดหรือทำลายต่อไป และห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งหรือปล่อยเป็นอิสระซึ่งสัตว์ป่าอันตรายหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว

โดยในหลายประเทศ มีแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ

ญี่ปุ่น : ออกกฎหมายควบคุมบังคับใช้โดยเฉพาะ

พ.ร.บ. ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน (The Invasive Alien Species Act) ปี 2547

บังคับใช้สำหรับการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นโดยตรง มีสาระสำคัญ ดังนี้

1) มาตรการป้องกันการนำเข้า

- ห้ามนำเข้าชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน (IAS) เว้นแต่ได้รับอนุญาต ซึ่งต้องมีสถานที่เลี้ยงดูพิเศษ อาทิ รั้วไฟฟ้า
- หากต้องการนำเข้าชนิดพันธุ์ต่างถิ่นกลุ่มที่ยังไม่ถูกจำแนก (UAS) ต้องแจ้งรายละเอียดล่วงหน้าแก่หน่วยงานเพื่อตรวจสอบประเมินความเสี่ยง โดยห้ามนำเข้าจนกว่าจะได้รับแจ้งว่า "**ไม่มีความเสี่ยง**" ต่อระบบนิเวศ

2) มาตรการควบคุมและกำจัด

- ผู้ได้รับอนุญาตต้องตรวจสอบสถานที่เลี้ยงดูพิเศษเป็นระยะ พร้อมส่งรายงานเกี่ยวกับสภาพการจัดการ IAS โดยเจ้าหน้าที่รัฐมีอำนาจตรวจสอบ IAS ได้ตลอดเวลาภายใต้ขอบเขตที่จำเป็น
- ห้ามมิให้ปล่อย ปลูกหรือหว่าน ภายนอกสถานที่ควบคุม หรือย้ายโอนให้แก่กันโดยไม่ได้รับอนุญาต

3) มาตรการลงโทษที่เข้มงวด

- กรณีหากเกิดผลกระทบรัฐสามารถเรียกให้บุคคล/นิติบุคคล รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด/บางส่วนที่จำเป็นในการดำเนินงานจัดการกับ IAS พร้อมทั้งรับโทษทางอาญาตามความผิดนั้น อาทิ นิติบุคคลฝ่าฝืนนำเข้า UAS ก่อนพิจารณาเสร็จ มีโทษปรับสูงสุดถึง 50 ล้านเยน

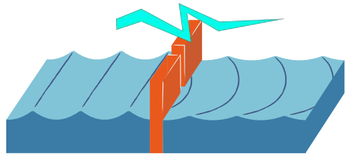

ที่มา : University of Notre Dame, 2014, Study: Physical, electric barriers best defenses against Asian carp.

สหรัฐอเมริกา : ส่งเสริมให้มีการศึกษา และพัฒนานวัตกรรมการป้องกัน

โดยการสร้าง **"กำแพงไฟฟ้า"** ระหว่างเส้นทางเชื่อมต่อแม่น้ำ เพื่อปล่อยกระแสไฟฟ้าใต้น้ำรบกวนระบบประสาทปลา ทำให้ปลาหลีกเลี่ยงว่ายผ่านบริเวณดังกล่าว ซึ่งสามารถชะลอการแพร่ระบาดของปลาคาร์พเอเชียได้มากถึง 85 – 95%

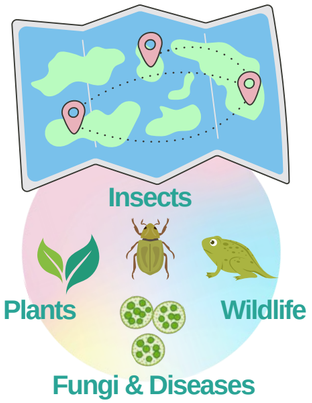

แคนาดา : จัดทำฐานข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการจัดการ

รัฐบาลกลางร่วมกับองค์กร INVASIVE SPECIES CENTRE จัดทำ

ฐานข้อมูลสายพันธุ์รุกราน (INVASIVE SPECIES CENTRE DATABASE)

- โดยมีการจัดทำ**เว็บไซต์**และ**แอปพลิเคชัน EDDMapS** เป็นเครื่องมือสำหรับติดตามชนิดพันธุ์รุกรานต่าง ๆ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูลจากการถ่ายภาพ ระบุตำแหน่ง พร้อมรายงาน
- ข้อมูลถูกส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญ/โครงการหน่วยงานรัฐท้องถิ่น เพื่อตรวจสอบก่อนเผยแพร่ลงบนแผนสาธารณะ โดยข้อมูลเหล่านี้ถูกนำไปใช้ในการสนับสนุนการวางแผนเชิงนโยบาย มาตรการ และควบคุมระดับประเทศ

ปี 2538 **51 ตัว** » ปี 2565 **252 ตัว**

ที่มา : New Zealand Government, 2023.

นิวซีแลนด์ : การมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการอนุรักษ์

รัฐบาลร่วมกับกรมอนุรักษ์ (DOC) ดำเนินโครงการกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกรานและฟื้นฟูระบบนิเวศแบบบูรณาการบนพื้นที่เกาะหลายแห่ง

โดยมีปัจจัยความสำเร็จ คือ การมีส่วนร่วมจากอาสาสมัครชุมชนท้องถิ่นทั้งแบบบุคคลและกลุ่มเครือข่าย

- โครงการอนุรักษ์ Kākāpō Recovery ฟื้นฟูประชากรนกแก้วพื้นเมืองที่ใกล้สูญพันธุ์ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากชุมชนท้องถิ่นและอาสาสมัคร ดูแลระบบนิเวศเกาะในช่วงฤดูนกผสมพันธุ์ ทำหน้าที่ปฏิบัติภาคสนาม อาทิ การวางกับดักกำจัดสัตว์นักล่าต่างถิ่น การรายงานการฟักไข่ การปลูกพืชพื้นเมืองฟื้นฟูแหล่งอาหาร
- กำหนดเป้าหมายระดับชาติ "Predator Free 2050" กำจัดสัตว์นักล่าต่างถิ่นให้หมดภายในปี 2593 ซึ่งนำเอาความสำเร็จในการฟื้นฟูจากเกาะต่าง ๆ มาต่อยอด โดยอาศัยความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ เอกชน นักวิจัย และชุมชนกว่า 1,900 กลุ่มทั่วประเทศ

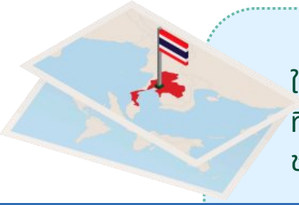

การดำเนินงานข้างต้นถือเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์สำหรับไทย ทั้งนี้ การจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นจำเป็นต้องอาศัยวิธีการที่หลากหลาย โดยในส่วนของไทยควรมีการเร่งปรับปรุงกฎหมายให้เฉพาะเจาะจงหรือครอบคลุมมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง ยังอาจพัฒนาระบบติดตาม การจัดทำฐานข้อมูล รวมถึงการสนับสนุนทุนด้านการศึกษาวิจัยเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ จากการถอดบทเรียนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ขณะเดียวกัน**ภาคประชาสังคมและประชาชน** สามารถเฝ้าระวังป้องกันการรุกรานได้ เช่น การไม่ปล่อยสัตว์น้ำ/พืชต่างถิ่นลงสู่ธรรมชาติ รวมทั้งการแจ้งรายงานหากพบเห็นชนิดพันธุ์ต่างถิ่นผ่านหน่วยงานรับผิดชอบหลัก อาทิ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมชลประทาน กรมป่าไม้ ฯลฯ

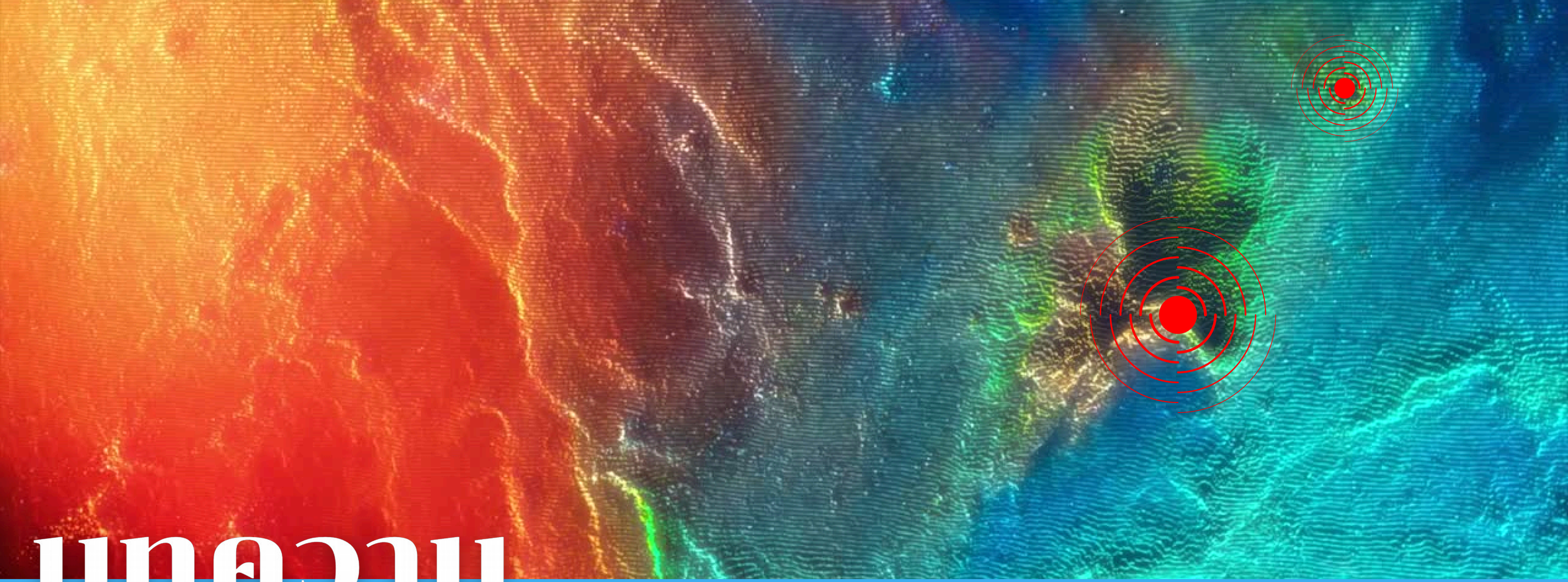

บทความ

“กรณีศึกษาการรับมือแผ่นดินไหวในต่างประเทศ”

สถานการณ์แผ่นดินไหวไทย

ความเสี่ยงแผ่นดินไหวของไทย

ไทยจัดเป็นพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวระดับปานกลาง
จากรอยเลื่อนที่มีพลังในภาคเหนือ ตะวันตก และภาคใต้ฝั่งอันดามัน
โดยเฉพาะจังหวัดกาญจนบุรีและเชียงราย ที่มีรอยเลื่อนพลังระดับสูงพาดผ่าน

→ เกิดแผ่นดินไหวที่รู้สึกได้
6 - 8 ครั้งต่อปี

แผ่นดินไหวขนาดใหญ่เกิดขึ้นในไทยไม่บ่อยนัก

ช่วงระหว่างปี 2543 ถึง 31 มีนาคม 2568

เกิดแผ่นดินไหวที่ไทยสามารถรับรู้ได้
331 ครั้ง

ที่มา: กรมทรัพยากรธรณี และกรมอุตุนิยมวิทยา

- ขนาด 5 แมกนีจูดขึ้นไป **: 95 ครั้ง**
  - **เกือบทั้งหมดไม่ได้มีศูนย์กลางอยู่ในประเทศไทย**
    อาทิ เมียนมา บริเวณเกาะสุมาตราของประเทศอินโดนีเซีย ทางตอนใต้ของประเทศจีน
- ขนาด 7 แมกนีจูดขึ้นไป **: เพียง 13 ครั้ง**

แผ่นดินไหวเมื่อวันที่ 28 มี.ค. 2568 ถือเป็นภัยพิบัติที่สร้างความสูญเสียมากที่สุดครั้งหนึ่ง

แมกนิจูด
7.7
ความรุนแรงตาม
การรายงานของ USGS

- **x96** เสียชีวิต
- **x25** บาดเจ็บ
- **x7** สูญหาย

ข้อมูล ณ วันที่ 11 พฤษภาคม 2568 รวบรวมจากเหตุตึก สตง.
และพื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศ

x300+
โรงเรียน อาคารของหน่วยงานรัฐ

- เสียหายอย่างหนักจำนวน **48** อาคาร
- เสียหายระดับปานกลาง **304** อาคาร

ที่มา : กรมโยธาธิการและผังเมือง
(ข้อมูลระหว่างวันที่ 28 มีนาคม - 3 เมษายน 2568)

x30bn THB
ความเสียหายทางเศรษฐกิจ
กว่า 3 หมื่นล้านบาท

ที่มา: ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์

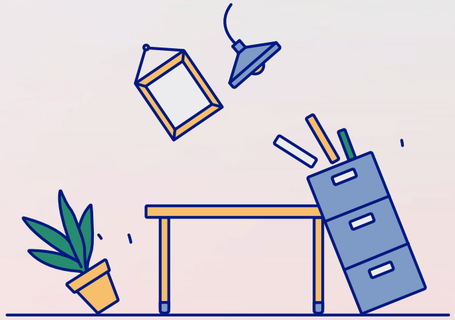

สะท้อนให้เห็นถึง ข้อจำกัด ในการรับมือกับแผ่นดินไหวของไทย

- การเตรียมความพร้อมในการรับมือ
- การแจ้งเตือนและการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง
- การปรับปรุงอาคารและโครงสร้างพื้นฐานให้รับมือกับแผ่นดินไหว
- การให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตน
- การช่วยเหลือเยียวยา
- การตอบสนองของภาครัฐเมื่อเกิดสถานการณ์

ไทยอาจนำแนวทางการเตรียมความพร้อมของประเทศที่มีประสบการณ์และแนวทางที่ชัดเจน อาทิ ญี่ปุ่น จีน (ไต้หวัน) สหรัฐอเมริกา และนิวซีแลนด์ มาปรับใช้ได้

แนวทางการรับมือกับสถานการณ์แผ่นดินไหวของต่างประเทศ

1 การมีแผนการรับมือกับแผ่นดินไหวที่ชัดเจน

ประเทศญี่ปุ่น

: **Disaster Countermeasures Basic Act**

กฎหมายว่าด้วยการเตรียมความพร้อมต่อสาธารณภัย ที่ระบุตั้งแต่ขั้นตอนการปฏิบัติและกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

: **National Resilience Plan**

แผนการรับมือภัยพิบัติแห่งชาติ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทั้งโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งปลูกสร้าง การมีระบบการสื่อสารและพลังงานสำรอง รวมถึงระบบบริการสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน

ประเทศสหรัฐอเมริกา

National Earthquake Hazards Reduction Program

โครงการลดความเสี่ยงจากแผ่นดินไหวระดับชาติ เพื่อส่งเสริมการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับแผ่นดินไหว ผ่านการพัฒนาความรู้ด้านแผ่นดินไหว (นำไปสู่มาตรฐานการก่อสร้าง) การขยายระบบเตือนภัยล่วงหน้า การพัฒนาแนวทางการรับมือแผ่นดินไหวของทุกภาคส่วน

2 การเฝ้าระวังการเกิดแผ่นดินไหวและการประเมินผลกระทบ

ประเทศญี่ปุ่น

: **National Research Institute for Earth Science and Disaster Resilience (NIED)**

สถาบันการวิจัยระดับชาติ ที่ใช้ฐานข้อมูลแผ่นดินไหวระดับประเทศ (J-SHIS) ในคาดการความเป็นไปได้และความเสียหายของแผ่นดินไหวในอนาคต

พัฒนาระบบเตือนภัยแผ่นดินไหวล่วงหน้า (EEW)

ประเทศนิวซีแลนด์

: **Institute of Geological and Nuclear Sciences Limited (GNS Science)**

ใช้ฐานข้อมูลแผ่นดินไหวย้อนหลังกว่า 100 ปี ในการสร้างแบบจำลองแผ่นดินไหวและอาฟเตอร์ช็อค

จัดทำระบบ GeoNet เพื่อเฝ้าระวังภัยพิบัติต่าง ๆ รวมถึงแผ่นดินไหว

3 มาตรฐานการก่อสร้างอาคารและการส่งเสริมการปรับปรุงอาคารเก่า

มาตรฐานการก่อสร้างที่คำนึงถึงความต้านทานเมื่อเกิดแรงสั่นสะเทือน

ประเทศสหรัฐอเมริกา

: **International Building Code (IBD)**

- กำหนดให้สิ่งปลูกสร้างต้องสามารถรับแรงสั่นสะเทือน
- มีส่วนสำคัญต่อการกำหนดมาตรฐานในระดับรัฐและท้องถิ่น
- สามารถปรับความเข้มงวดให้สอดคล้องกับความเสี่ยงของพื้นที่
- มีการปรับปรุงทุก 3 ปี เพื่อให้ทันกับเทคโนโลยี วัสดุ และองค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้านการก่อสร้าง

ประเทศญี่ปุ่น

: **Building Standard Act**

- กฎหมายกำกับมาตรฐานอาคารและสิ่งปลูกสร้าง
- สิ่งปลูกสร้างใหม่ต้องสามารถทนต่อแผ่นดินไหวที่มีระดับ 6+ ถึง 7 ตามมาตรวัดแบบญี่ปุ่นได้
- มีการปรับปรุงเมื่อเกิดแผ่นดินไหวใหญ่

มาตรการส่งเสริมการปรับปรุงอาคารเก่า

ประเทศญี่ปุ่น

- มีการให้เงินอุดหนุนสูงสุดที่ร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายในการปรับปรุง*
- ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงสามารถนำไปใช้ลดหย่อนภาษีเงินได้ฯ และภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้
- มีการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อการปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้สามารถต้านแผ่นดินไหว
- มีการสนับสนุนประกันภัยแผ่นดินไหวแก่บริษัทประกันภัย

4 การสร้างความรู้แก่ประชาชนและซักซ้อมการรับมือกับแผ่นดินไหว

การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับแผ่นดินไหวและการรับมือตั้งแต่วัยเรียน

ประเทศญี่ปุ่น

หลักสูตรการเรียนการสอน มีเนื้อหาด้านความเสี่ยงและการรับมือสถานการณ์ภัยพิบัติ และมี**การซักซ้อม**การรับมือกับภัยพิบัติในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ประเทศอิหร่าน

กำหนดให้**โรงเรียนรัฐและเอกชนทุกแห่งต้องซักซ้อม**การรับมือแผ่นดินไหวอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง พร้อมทั้ง**จัดทำสื่อการสอน**เกี่ยวกับการรับมือแผ่นดินไหว

การให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป

ประเทศญี่ปุ่น

วันที่ 1 กันยายน ของทุกปี

: **วันป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ**

มีกิจกรรมรณรงค์การรับมือภัยพิบัติทั่วประเทศ

ในหลายจังหวัดมีการออก**คู่มือประจำบ้าน**สำหรับการจัดการสถานการณ์แผ่นดินไหวและภัยพิบัติอื่น ๆ

ประเทศนิวซีแลนด์

GET READY

มีโครงการ Get Ready ซึ่งจัดทำสื่อให้ความรู้ประชาชน และคู่มือในการรับมือภัยพิบัติทั้งสำหรับประชาชน ธุรกิจ และหน่วยงานของรัฐ

*สูงสุดระหว่าง 1,000,000 - 3,000,000 เยน ขึ้นอยู่กับขนาดและที่ตั้งของอาคาร.สูงสุดระหว่าง 1,000,000 - 3,000,000 เยน ขึ้นอยู่กับขนาดและที่ตั้งของอาคาร.

แนวทางการรับมือกับสถานการณ์แผ่นดินไหวของต่างประเทศ

5 การแจ้งเตือนภัย

หลายประเทศมีการใช้ **เครือข่ายการตรวจวัดแผ่นดินไหว (EEW)** เพื่อแจ้งเตือนในพื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบ แบ่งเป็น 2 เครือข่ายหลัก

เครือข่ายการตรวจวัดแผ่นดินไหว

ตรวจจับคลื่นปฐมภูมิ (P-Wave)

ความเร็วสูง แต่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายมาก

ส่งข้อมูลอัตโนมัติ → **ศูนย์ประมวลผล**

วิเคราะห์ศูนย์กลาง ขนาด และคาดการณ์ความรุนแรง

ความรุนแรงถึงเกณฑ์

เครือข่ายการสื่อสารความเร็วสูง

แจ้งเตือนล่วงหน้า ก่อนมีคลื่นทุติยภูมิ (S-Wave) ตามมา

ความเร็วต่ำกว่า สามารถก่อให้เกิดความเสียหายได้มากกว่า

สามารถแจ้งเตือนการเกิดแผ่นดินไหว ก่อนที่แรงสั่นสะเทือนจะไปถึง ได้สูงสุดกว่า **80 วินาที** ขึ้นอยู่กับขนาด ประเภท และระยะห่าง จากจุดศูนย์กลางของแผ่นดินไหว

1 ข้อความเตือนภัย : บอกสถานการณ์ ความรุนแรง และแนวทางรับมือ

ประเทศญี่ปุ่น

ระบบ EEW

มีเครือข่ายสถานีตรวจวัดแผ่นดินไหวกระจายกว่า 4,311 สถานีทั่วประเทศ

J-Alert

ช่องทางแจ้งเตือน

ระบบ Cell Broadcast โทรทัศน์ วิทยุ ลำโพงชุมชน

โดยมีเสียงสัญญาณเฉพาะ

แจ้งเตือนเมื่อคาดว่าจะเกิดแผ่นดินไหวที่มีความรุนแรงตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป

ประเทศสหรัฐอเมริกา

ShakeAlert Sensor Network

มีสถานีตรวจจับแผ่นดินไหวกว่า 1,000 แห่ง ในแถบตะวันตกที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินไหวสูง

ShakeAlert MyShake

ช่องทางแจ้งเตือน ส่งสัญญาณไปยังโทรศัพท์มือถือโดยตรง ผ่านระบบ Wireless Emergency Alerts รวมถึงแอปฯ Myshake และระบบเตือนภัยของแต่ละรัฐ

แจ้งเตือนเมื่อประเมินแล้วว่าพื้นที่บางแห่งจะได้รับแรงสั่นไหวเกินขนาด 4 - 5

6 การบริหารจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน

ประเทศญี่ปุ่น มีขั้นตอนการจัดการ ดังนี้

การจัดตั้งศูนย์ประสานงาน → นายกรัฐมนตรีจะประกาศจัดตั้งทันที เมื่อเกิดภัยพิบัติร้ายแรง พร้อมทั้งเป็นผู้บัญชาการ ร่วมกับรัฐมนตรีกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

: **หน่วยบัญชาการและประสานงานหลัก** เพื่อตอบสนองภัยพิบัติ และตัดสินใจเชิงนโยบายเร่งด่วน อาทิ ประกาศภาวะฉุกเฉิน จัดสรรงบประมาณ ระดมทีมช่วยเหลือ และบริหารจัดการทรัพยากร เช่น ทีมกู้ภัย หน่วยพยาบาล ตลอดจนกำกับการฟื้นฟูในระยะเร่งด่วน

การให้ความช่วยเหลือ มี 2 กลไกหลักในการช่วยเหลือ คือ

1 **Fire and Disaster Management Agency**
ทำหน้าที่ประสาน ควบคุม และสนับสนุนหน่วยกู้ภัยท้องถิ่น

2 **Japan Self-Defense Forces (JSDF)**
ทำหน้าที่เข้าช่วยเหลือ ค้นหาผู้รอดชีวิต สร้างศูนย์พักพิง อำนวยการซ่อมแซมและฟื้นฟูต่าง ๆ ตลอดจนประสานความร่วมมือกับภาคประชาสังคม

การจัดหาและจัดตั้งศูนย์อพยพ

- กำหนด**จุดอพยพและเส้นทางการอพยพ**ในแต่ละชุมชน
- เตรียมความพร้อม**สถานที่สาธารณะ** อาทิ โรงเรียน เพื่อรองรับการอพยพ
- จัดทำ**แผนที่เตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหว** ที่มีข้อมูลสำคัญ อาทิ ศูนย์อพยพ เส้นทางการอพยพ พื้นที่อันตราย แนวทางการปฏิบัติตัว ป้ายบอกทางไปยังศูนย์อพยพ
- อาจก่อสร้าง**ที่พักชั่วคราว** สำหรับผู้ที่ไม่สามารถกลับที่อยู่อาศัย

การสื่อสารในสถานการณ์ฉุกเฉิน

รัฐบาลมีการ**รายงานความคืบหน้า**สถานการณ์แก่ผู้ประสบภัยและประชาชนทั่วไปผ่านทางสื่อในช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

ท้องถิ่นและชุมชนมีการ**จัดตั้งสถานีวิทยุเฉพาะกิจ** เสียงตามสาย และบัญชีสังคมออนไลน์ เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแนวปฏิบัติ และให้กำลังใจผู้ประสบภัยในสถานการณ์แผ่นดินไหว

7 การฟื้นฟูจากภัยพิบัติ

ประเทศญี่ปุ่น

กฎหมายกำหนดให้รัฐต้องสนับสนุนให้ผู้ประสบภัยกลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติอีกครั้ง โดยญี่ปุ่นมีการดำเนินการ ดังนี้

เงินช่วยเหลือเพื่อการฟื้นฟูชีวิตความเป็นอยู่

x1M

เงินสนับสนุนพื้นฐาน สูงสุด 1 ล้านเยน/ครัวเรือน ในกรณีที่บ้านถูกทำลายอย่างสิ้นเชิง หรือไม่สามารถซ่อมแซมให้อยู่อาศัยได้

x2M

เงินช่วยเหลือเพิ่มเติม อาทิ เงินช่วยเหลือสำหรับการสร้างหรือซื้อบ้านใหม่ สูงสุด 2 ล้านเยน

การช่วยเหลืออื่น ๆ

การจัดหา**ที่พักชั่วคราว**

สินเชื่อพิเศษ/ปลอดดอกเบี้ย

การให้ข้อมูลและคำปรึกษาด้านมาตรการช่วยเหลือ

EMERGENCY FUND

ญี่ปุ่นมีการจัดสรรงบประมาณฉุกเฉินไว้ในงบฯ ประจำปี เพื่อให้อนุมัติใช้งบฯ ได้อย่างรวดเร็ว

ตั้งหน่วยงาน "Reconstruction Agency"

復興庁 Reconstruction Agency 復興・創生 その先へ

เป็น**ศูนย์กลางประสานงาน**เพื่อการฟื้นฟูในพื้นที่ประสบภัย

- สนับสนุนทั้งการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐาน ที่อยู่อาศัย อุตสาหกรรม และวิถีชีวิตของประชาชน
- ช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต
- ประสานงานกับท้องถิ่นและองค์กรต่าง ๆ

ข้อค้นพบจากกรณีศึกษาของต่างประเทศ

แต่ละประเทศมีแนวทางที่ใกล้เคียงกัน แต่มีการปรับใช้ต่างกันไปตามระดับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์ของประเทศนั้น ๆ

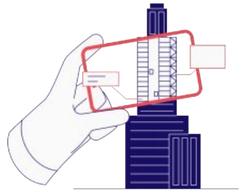

มีมาตรการเกี่ยวกับการก่อสร้างหรือปรับปรุงอาคารต่าง ๆ เพื่อให้สามารถต้านทานต่อแรงสั่นสะเทือน

มีหลักสูตร/กิจกรรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเมื่อเกิดภัยพิบัติแก่ประชาชน

มีการตรวจจับคลื่นและออกแจ้งเตือนแก่ประชาชนล่วงหน้า เพื่อเตรียมรับมือ

มีแนวทางในการช่วยเหลือและฟื้นฟูภายหลังสถานการณ์

แม้ไทยอาจไม่ได้มีความเสี่ยงมากนักต่อการเกิดแผ่นดินไหว แต่การมีแผนและการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ จะสามารถป้องกัน/ลดความสูญเสียได้ โดยสามารถนำเอาแนวทางของประเทศที่ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาองค์ประกอบในการรับมือต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

1 การปรับปรุงอาคารให้สามารถต้านทานต่อการเกิดแผ่นดินไหว

ข้อจำกัดของไทย

กฎหมายควบคุมมาตรฐานสิ่งปลูกสร้าง **ไม่ได้มีผลบังคับไปถึงบ้านเรือนทั่วไป และอาคารที่สร้างก่อนที่กฎหมายบังคับใช้**

แนวทางการประยุกต์ใช้

สร้างความตระหนัก และ**สนับสนุนการก่อสร้าง**ให้สามารถต้านทานต่อแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวได้ โดยเฉพาะบ้านเรือนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยง

พิจารณาให้มี**มาตรการส่งเสริม/จูงใจ**ให้เกิดการปรับปรุงอาคารให้มีความทนทานต่อการเกิดแผ่นดินไหว

2 การพัฒนาระบบเตือนภัยพิบัติล่วงหน้าที่สามารถช่วยให้ประชาชนเตรียมรับมือได้อย่างถูกต้อง

ข้อจำกัดของไทย

การแจ้งเตือนยังล่าช้าและไม่ชัดเจน

แนวทางการประยุกต์ใช้

เตรียมพร้อม**ข้อความที่จะส่งให้แก่ประชาชน**ให้สามารถบ่งบอกถึงระดับความรุนแรงและแนวทางการปฏิบัติตนสำหรับแต่ละระดับได้

3 การวางแนวทางในการช่วยเหลือและฟื้นฟูหลังเกิดภัยพิบัติ

ข้อจำกัดของไทย

การช่วยเหลือยังไม่ครอบคลุมและเป็นระบบ

การช่วยเหลือเยียวยามักไม่ครอบคลุมความเสียหายทั้งหมด

แนวทางการประยุกต์ใช้

วางแนวทางและกำหนดบทบาทของแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจน และ**เสริมความเข้มแข็ง**ของทุกภาคส่วนในการเตรียมความพร้อมและรับมือกับสถานการณ์แผ่นดินไหว

พิจารณาให้มีการตั้ง**งบประมาณประจำปี** ไว้สำหรับการรับมือกับภัยพิบัติในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างทันการณ์

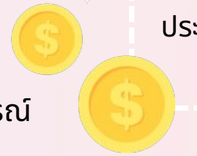

4 การสร้างองค์ความรู้ในการรับมือกับสถานการณ์แผ่นดินไหวแก่ประชาชน

ข้อจำกัดของไทย

ประชาชนยัง**ไม่คุ้นชินและตื่นตระหนก**เมื่อเกิดเหตุแผ่นดินไหว

แนวทางการประยุกต์ใช้

บรรจุเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับแผ่นดินไหวและภัยพิบัติต่าง ๆ ลงในการศึกษาภาคบังคับ และจัดให้มี**การซักซ้อม**เพื่อรับมือกับสถานการณ์อย่างสม่ำเสมอ

รณรงค์และเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเมื่อเกิดแผ่นดินไหวแก่ประชาชนเป็นระยะ ผ่านช่องทางที่สามารถเข้าถึงประชาชนแต่ละกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จัดทำคู่มือการเตรียมความพร้อมในการรับมือประจำบ้าน เพื่อให้ประชาชนได้ศึกษาและใช้เป็นแนวทางในยามฉุกเฉิน

ขอขอบคุณ
Thank you

Download เอกสาร

www.nesdc.go.th